

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
DR. ANDRIJA ŠTAMPAR
INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU
ZAVODA ZA JAVNO ZDRAVSTVO „DR. ANDRIJA ŠTAMPAR“
U 2013. GODINI

Zagreb, 2014.

Izdavač

Zavod za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“

Mirogojska cesta 16, Zagreb

Glavni urednik

dr. sc. Sandra Šikić, dipl. ing.

Uredništvo

prim. mr. sc. Branislava Resanović, dr. med.

mr. sc. Damir Skansi, dipl. oec.

Oblikovanje, jezična i statistička podrška

dr. sc. Krunoslav Peter, dipl. oec.

SADRŽAJ

Sadržaj	I
Riječ ravnatelja	1
1. O Zavodu	2
1.1. Osnovni podaci.....	2
1.2. Vizija i misija	2
1.3. Opći i posebni ciljevi	3
1.4. Uprava	6
1.5. Službe.....	7
1.6. Organizacijska shema	7
1.7. Zaposlenici	9
2. Pregled aktivnosti	12
2.1. Služba za zaštitu okoliša i zdravstvenu ekologiju	12
2.2. Služba za promicanje zdravlja, prevenciju i rano otkrivanje bolesti	18
2.3. Služba za epidemiologiju.....	25
2.4. Služba za mikrobiologiju.....	29
2.5. Služba za znanost i nastavu.....	32
2.6. Služba za kvalitetu	37
2.7. Služba ljudske potencijale, pravne i opće poslove	41
2.8. Služba za financije.....	45
2.9. Ured ravnatelja.....	49
Dodatak 1. – Publikacije	50
Dodatak 2. – Financijski izvještaj.....	51

...

RIJEČ RAVNATELJA

Grad Zagreb je prije 64 godine osnovao Higijenski zavod u Zagrebu, stručnu i znanstveno-istraživačku ustanovu za pitanja iz područja higijene i preventivne medicine. Jedno je vrijeme djelovao pod imenom *Zavod za zaštitu zdravlja Grada Zagreba*, zatim *Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba*, a od 2009. godine Ustanova nosi naziv *Zavod za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“*. Dana 2. travnja 2013. godine Ministarstvo zdravlja Republike Hrvatske odobrilo je našoj Ustanovi naslov *Nastavni zavod za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“*.

Zavod je vodeća ustanova u praksi i uslugama sustava javnoga zdravstva Republike Hrvatske, a djelatnost je organizirana kroz rad osam stručnih službi koje brinu o provođenju mjera zdravstvene zaštite i pružanju zdravstvenih usluga na području očuvanja i unapređivanja zdravlja građana, kontroli i sprečavanju zaraznih i kroničnih bolesti, poticanju kvalitete i praćenju uvjeta životne i radne okoline, zdravstvenom prosvjećivanju i promicanju zdravlja te zdravstvenoj zaštiti osobito vulnerabilnih skupina stanovništva, a osobito u odnosu na rastuće stanovništvo starije dobi.

Zavod je prepoznat u svojim naporima za svrstavanje u centre izvrsnosti. S ponosom nosimo naslove više referentnih centara Ministarstva zdravlja, a 2013. godine Ministarstvo poljoprivrede definiralo je u Zavodu i Državni referentni laboratorij za mikotoksine u hrani i hrani za životinje, čime je otvoren put za suradnju i umrežavanje s europskim referentnim centrima u sustavu sigurnosti hrane.

I nadalje ćemo razvijati nove tehnologije, ostati konkurentni na tržištu, zanoviti opremu, ulagati više u ljudske potencijale, odnosno stručnu i znanstvenu edukaciju djelatnika, poboljšati komunikaciju i interdisciplinarnu suradnju stručnih službi Zavoda te komercijalizirati znanja koja posjedujemo. Razvijat ćemo nove struke, prije svega farmakoekonomiku, Centar za preventivnu medicinu, Centar za zaštitu zdravlja žena i, kao jedan od prioriteta, provoditi procjene rizika.

Dr. Zvonimir Šostar, ravnatelj

1. O ZAVODU

1.1. OSNOVNI PODACI

Naziv: Zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar"

Adresa: Mirogojska cesta 16, HR-10000 Zagreb

Web-adresa: www.stampar.hr

E-adresa: info@stampar.hr

Telefon: 01 4696 111

OIB: 33392005961

Kunski račun: 2340009-1100159915, PBZ d.d. Zagreb, Hrvatska

Devizni račun: 70010-019693

IBAN: HR 3023400091100159915

SWIFT: PBZGHR2X

1.2. VIZIJA I MISIJA

Zavod za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“ voditelj je i pratitelj građana Grada Zagreba na putu ostvarenja zdravlja kao „stanja potpunoga tjelesnog, duševnog i društvenog blagostanja, a ne samo odsutnosti bolesti i iznemoglosti“.

Naša je *vizija*, kao jednoga od centara medicinske izvrsnosti u Republici Hrvatskoj, biti najbolja javnozdravstvena ustanova u široj regiji, a naša *misija* očituje se u pružanju usluga iz područja javnoga zdravstva, poštujući pritom najviše standarde društveno odgovornoga ponašanja i znanstveno utemeljenih spoznaja te nudeći korisnicima pouzdanost i kvalitetu po načelima zdravstvene izvrsnosti.

Djelatnosti Zavoda su javno zdravstvo, epidemiologija, zdravstvena ekologija, mikrobiologija, školska medicina, prevencija ovisnosti i zaštita mentalnoga zdravlja. Zavod je ujedno i suradna ustanova, odnosno nastavna baza Medicinskog fakulteta i Zdravstvenoga veleučilišta Sveučilišta u Zagrebu pa tako uspješno obnaša i svoju obrazovnu ulogu u zajednici.

U sastavu Zavoda djeluju i tri Referentna centra Ministarstva zdravlja, što potvrđuje vodeću ulogu ove ustanove u hrvatskome javnom zdravstvu, a glavni potencijal Zavoda čini veliki broj vrhunskih stručnjaka koji, djelujući kao sveučilišni nastavnici i znanstvenici, skrbe o zdravlju.

1.3. OPĆI I POSEBNI CILJEVI

Dakle, Zavod je ustanova koja:

- predlaže i provodi istraživanja iz područja javnoga zdravstva u svrhu praćenja, analize i ocjene zdravstvenoga stanja stanovništva te iz područja organizacije i rada zdravstvenih službi;
- planira, predlaže i provodi mjere za očuvanje i unapređenje zdravlja stanovništva;
- čuva i unapređuje zdravje stanovništva zdravstveno-odgojnim i drugim aktivnostima te promicanjem zdravlja;
- provodi specifičnu preventivnu zdravstvenu zaštitu djece i mladeži, osobito u osnovnim i srednjim školama te fakultetima na području Grada Zagreba;
- prati, proučava, evaluira i izvješćuje o zdravstvenim potrebama i funkcionalnoj onesposobljenosti starijih ljudi te predlaže zdravstvene mjere na području Grada Zagreba;
- prikuplja, kontrolira i analizira statistička izvješća iz područja zdravstva uključujući bolesti ovisnosti, na razini Grada Zagreba;
- kontinuirano provodi mjere higijensko-epidemiološke zaštite s epidemiološkom analizom stanja na području Grada Zagreba, provodi protuepidemijske mjere te nadzire provođenje obveznih imunizacija;
- provodi mjere gerontološke zdravstvene zaštite;
- analizira epidemiološko stanje, planira, predlaže i sudjeluje u provođenju mjera i aktivnosti za sprečavanje, rano otkrivanje i suzbijanje bolesti ovisnosti;

- surađuje sa zdravstvenim i drugim ustanovama i zdravstvenim radnicima u provedbi dijagnostike i liječenja bolesti ovisnosti te rehabilitacije i društvene integracije ovisnika;
- nadzire provedbu mjera dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije te provodi preventivne i protuepidemijske postupke dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije za područje Grada Zagreba;
- obavlja mikrobiološku djelatnost od interesa na području Grada Zagreba;
- provodi ispitivanje i ocjenu zdravstvene ispravnosti i kvalitete voda, hrane i predmeta opće uporabe, tla, mulja i otpada, zraka i buke, izrađuje biometeorološku prognozu i peludnu analizu te ostala mjerena i ocjene sukladnosti životnog i radnog okoliša (elektroinstalacije, strojevi, ložišta; vodonepropusnost) na području Grada Zagreba i Republike Hrvatske;
- izrađuje elaborate, proračune, projekcije i izvješća o pojedinim sastavnicama i stanju okoliša;
- sudjeluje u izradi i provedbi pojedinih programa zdravstvene zaštite u izvanrednim prilikama;
- prati, analizira i ocjenjuje utjecaj okoliša i hrane na zdravstveno stanje stanovništva Grada Zagreba;
- sudjeluje u planiranju, predlaganju i provođenju mjera za sprečavanje, rano otkrivanje i suzbijanje kroničnih masovnih bolesti uključujući i bolesti ovisnosti;
- obavlja raspodjelu obveznih cjepiva ordinacijama na primarnoj razini zdravstvene djelatnosti na području Grada Zagreba.

Opći ciljevi poslovanja naše ustanove su:

- spriječiti nastanak bolesti, nadzirati, zaštititi i unaprijediti zdravlje građana Grada Zagreba sustavnim podizanjem kvalitete i učinkovitosti provođenja mjera zdravstvene zaštite i pružanja usluga zdravstvene ekologije;
- biti referentni centar izvrsnosti javnozdravstvenih usluga i prvi izbor korisnika naših usluga;
- povećati tržišni udio u regiji srednje i jugoistočne Europe uz zadržavanje vodeće uloge na domaćem tržištu koristeći pritom različite forme povezivanja;
- biti predvodnik u Republici Hrvatskoj u razvoju sustava upravljanja kvalitetom i zaštitom okoliša u javnozdravstvenim ustanovama prema zahtjevima međunarodnih normi ISO 9001 i ISO 14001;

- promovirati izvrsnost u primjeni dobre profesionalne prakse u ispitnim i medicinskim laboratorijima Zavoda akreditiranima od strane Hrvatske akreditacijske agencije (HAA) prema normama ISO/IEC 17025 i ISO 15189.

Posebni ciljevi Zavoda ostvaruju se kroz:

- povećanje očekivanoga trajanja života stanovnika Grada Zagreba na razinu visokorazvijenih europskih zemalja;
- smanjenje stope mortaliteta od masovnih kroničnih nezaraznih bolesti na prosječnu stopu zemalja EU;
- podizanje razine kvalitete života stanovnika Grada Zagreba promjenom stilova života i djelovanjem na smanjenje utjecaja navika i drugih čimbenika rizičnih za zdravlje: kvalitetnijom prehranom, povećanjem svakodnevne tjelesne aktivnosti i unaprjeđenjem mentalnog zdravlja;
- smanjenje stope profesionalnih bolesti te bolesti vezanih uz posao;
- smanjenje pretilosti stanovnika Grada Zagreba na razinu zemalja EU;
- povećanje razine zdravstvenog i seksualnog odgoja školske djece i studenata;
- smanjenje stope ovisnika o teškim drogama u Gradu Zagrebu;
- smanjenje pojavnosti nasilja među mladima i unutar obitelji;
- sprječavanje pojava epidemija zaraznih bolesti;
- omogućavanje pravovremenoga liječenja, te povećanje stope petogodišnjega preživljjenja malignih bolesti (raka dojke, debelog crijeva, prostate i vrata maternice) ranom dijagnostikom;
- unapređivanje životne i radne okoline kroz očuvanje i poboljšanje stanja okoliša što se očituje kroz: održavanje kvalitete pitke vode na sadašnjoj razini, smanjenje onečišćenja zraka štetnim plinovima i prevencija alergija ocjenom peludnih čestica u zraku te djelovanjem na njihovo smanjenje;
- jačanje suradnje i koordinacije rada zdravstvenih ustanova na razini Grada Zagreba i s civilnim udrugama;
- implementiranje najnovije stručne, znanstvene i tehnološke spoznaje iz javnog zdravstva u svoju djelatnost;
- povezivanje s međunarodnim institucijama koje se bave javnim zdravstvom;
- točno i pravovremeno informiranje građana o činjenicama važnim za očuvanje zdravlja;
- trajno udovoljavajuće potrebama i željama korisnika, zaposlenika i uprave stvaranjem kolektivnoga duha pripadnosti ustanovi, te razvijanjem timskog

rada, inzistirajući pri tome na visokoj odgovornosti uz istovremeno značajno ulaganje u stručnu i znanstvenu izobrazbu i usavršavanje.

1.4. UPRAVA

Upravno vijeće

Ljubica Matijević Vrsaljko, dipl. iur., predsjednica

Gzim Redžepi, dr. med., član

prof. dr. sc. Sead Berberović, član

prim. mr. sc. Branislava Resanović, dr. med., član

Diana Marinović, član

Ravnatelj

dr. Zvonimir Šostar

Zamjenica ravnatelja za stručne poslove

dr. sc. Sandra Šikić, dipl. ing.

Pomoćnica ravnatelja za kvalitetu zdravstvene zaštite

prim. mr. sc. Branislava Resanović, dr. med.

Zamjenik ravnatelja za prave, gospodarske i opće poslove

Mirsad Srebreniković, dipl. iur.

Pomoćnik ravnatelja za pravne i gospodarske poslove

mr. sc. Damir Skansi, dipl. oec.

1.5. SLUŽBE

Ustroj Zavoda u 2013. godini obuhvaćao je Ured ravnatelja i osam Službi:

Ured ravnatelja

Služba za zaštitu okoliša i zdravstvenu ekologiju

Služba za promicanje zdravlja, prevenciju i rano otkrivanje bolesti

Služba za epidemiologiju

Služba za mikrobiologiju

Služba za znanost i nastavu

Služba za kvalitetu

Služba za ljudske potencijale, pravne i opće poslove

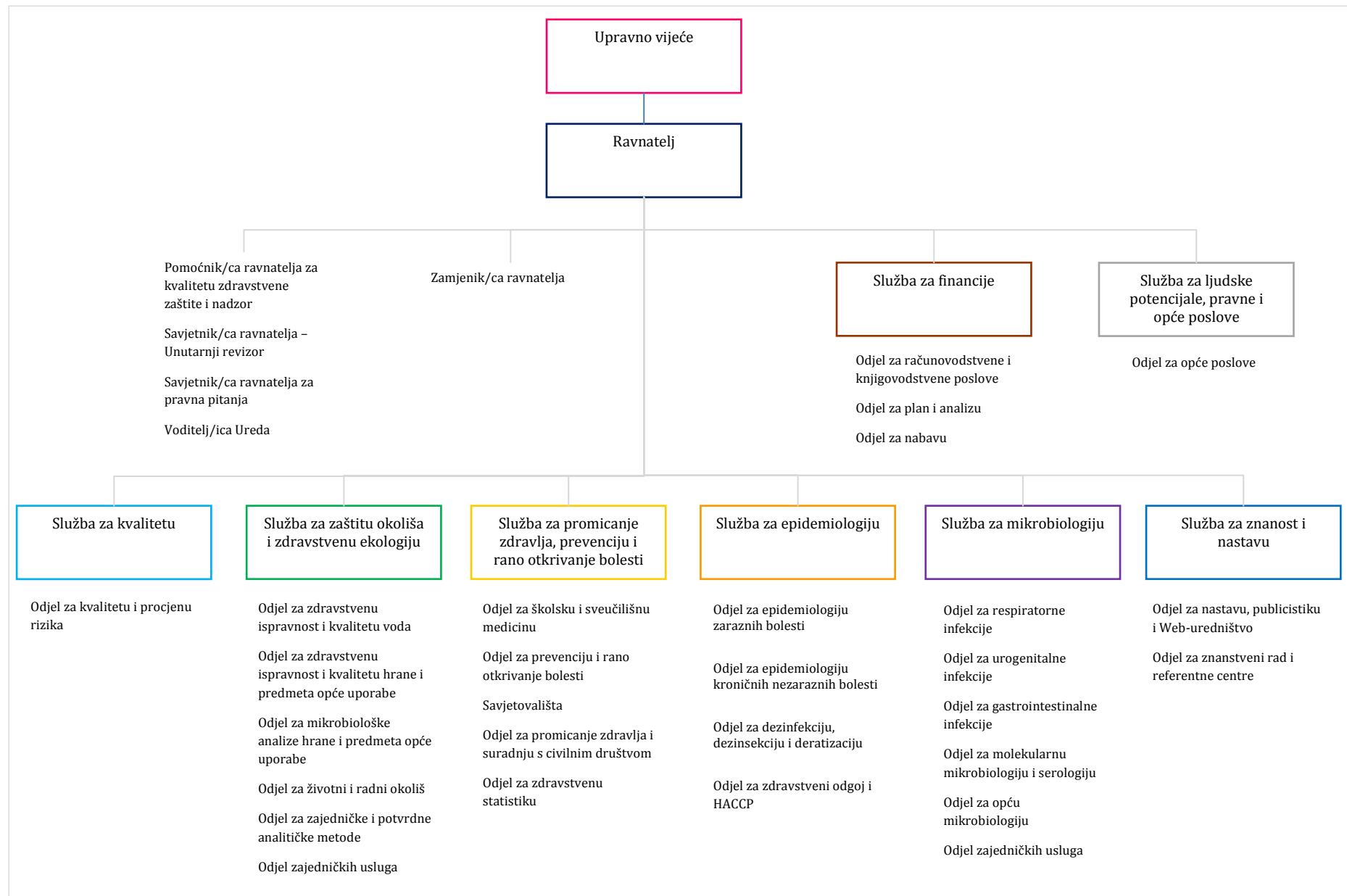
Služba za financije

1.6. ORGANIZACIJSKA SHEMA

Organizacijska shema Zavoda u 2013. godini prikazuje Upravno vijeće, Ured ravnatelja i osam Službi (Shema 1.6.1.).

Koncem prosinca 2013. godine donesen je novi Pravilnik o sistematizaciji i ustroju Zavoda.

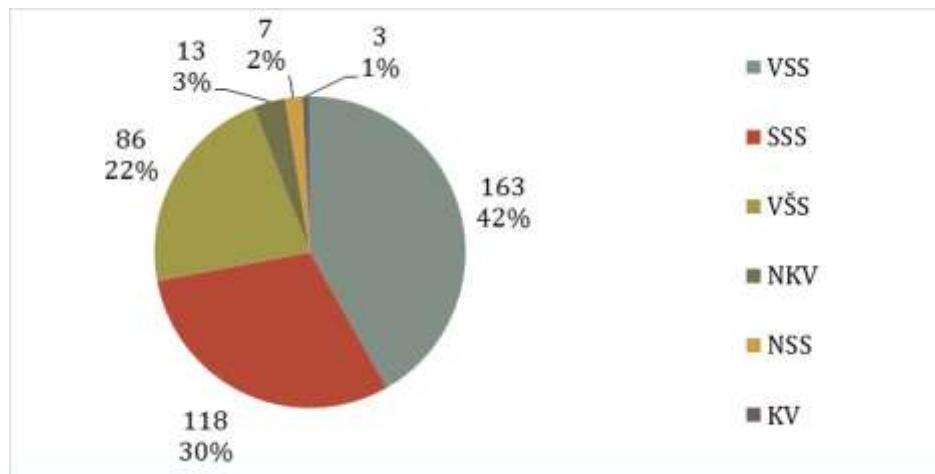
Shema 1.6.1. – Organizacijska shema Zavoda u 2013. godini

1.7. ZAPOSLENICI

U Zavodu je u 2013. godini ukupno bilo 390 zaposlenika. U ukupnom broju zaposlenika najveći je udio njih s visokom stručnom spremom (VSS), što je vidljivo na Grafikonu 1.7.1.; njegovi isječci poredani su prema broju zaposlenika s pojedinom stručnom spremom:

Grafikon 1.7.1. – Struktura zaposlenika prema stručnoj spremi

Tablica 1.7.1. prikazuje strukturu zaposlenika prema Službi i stručnoj spremi:

Tablica 1.7.1. – Struktura zaposlenika prema Službi i stručnoj spremi

Služba	NSS	NKV	KV	SSS	VŠS	VSS	Ukupno
Služba za promicanje zdravlja, prevenciju i rano otkrivanje bolesti	1			20	33	59	113
Služba za zaštitu okoliša i zdravstvenu ekologiju	4	1		25	15	43	88
Služba za epidemiologiju				22	19	24	65
Služba za mikrobiologiju				27	16	14	57
Služba za ljudske potencijale, pravne, i opće poslove	2	12	2	9	3	3	31
Služba za financije			1	15		4	20
Ured ravnatelja						10	10
Služba za znanost i nastavu						4	4
Služba za kvalitetu						2	2
<i>Ukupno</i>	7	13	3	118	86	163	390

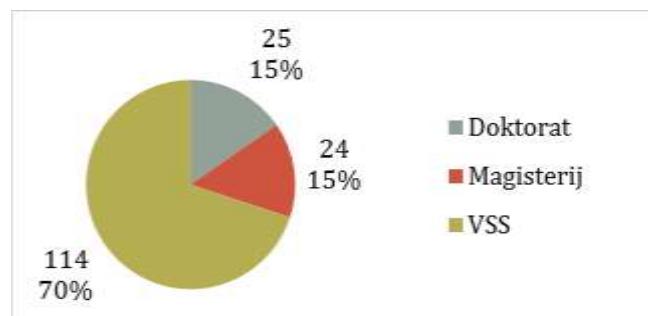
Najviše je zaposlenika Zavoda iz dobnih razreda od 30 do 39, od 40 do 49 i od 50 do 59 godina (Tablica 1.7.2.):

Tablica 1.7.2. – Struktura zaposlenika prema spolu i dobi

Spol / Dobni razred	< 30	30 – 39	40 – 49	50 – 59	> 60	Ukupno
Muški	8	22	18	32	8	88
Ženski	23	88	73	82	36	302
<i>Ukupno</i>	31	110	91	114	44	390

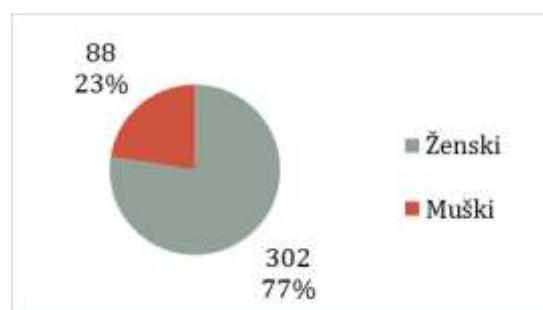
U Zavodu je u 2013. godini bilo zaposleno 163 osoba s visokom stručnom spremom, a od toga 24 magistra znanosti i 25 doktora znanosti (Grafikon 1.7.2.).

Grafikon 1.7.2. – Struktura zaposlenika s VSS prema znanstvenim titulama

Odnos zaposlenika i zaposlenica u Zavodu približno je 1 : 3, što je vidljivo na Grafikonu 1.7.3.:

Grafikon 1.7.3. – Spolna struktura zaposlenika

Isti je odnos i u strukturi voditeljstava unutar Zavoda (voditeljstva Službi i Odjela): jedan voditelj nasuprot tri voditeljice.

Potporu zdravstveno-stručnim djelatnostima u Zavoda pružaju sljedeće Službe: Ured ravnatelja, Služba za kvalitetu, Služba za financije i Služba za ljudske potencijale, pravne, i opće poslove; nabrojanim Službama pripada 16% zaposlenika u odnosu na ukupni broj zaposlenika u Zavodu (Grafikon 1.7.4.):

Grafikon 1.7.4. – Struktura zaposlenika prema pripadnosti Službama koje pružaju podršku znanstveno-stručnim djelatnostima

2. PREGLED AKTIVNOSTI

2.1. SLUŽBA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ZDRAVSTVENU EKOLOGIJU

Služba provodi djelatnosti ispitivanja zdravstvene ispravnosti i kvalitete vode, hrane, predmeta opće uporabe, briseva, zraka, buke, tla i otpada. Ispitivanje zdravstvene ispravnosti i kvalitete uzorka obuhvaća čitav niz kemijskih, fizikalno-kemijskih, bioloških, ekotoksikoloških i mikrobioloških analiza koje su propisane važećim zakonskim aktima, a provode se u svrhu utvrđivanja, praćenja i unapređenja zdravlja građana i očuvanja okoliša. Služba je osposobljena prema zahtjevima norme HRN EN ISO/IEC 17025:2007 (ISO/IEC 17025:2005+Cor.1:2006; EN ISO/IEC 17025:2005+AC:2006) za ispitivanje hrane, hrane za životinje, vode, predmeta opće uporabe, tla, muljeva i otpada, vanjskog zraka, emisije onečišćujućih tvari u zraku iz stacionarnih izvora, nepropusnosti kanalizacijskih sustava i sustava za pohranu vode te uzorkovanje vode, hrane, tla, muljeva i otpada.

Tijekom 2013. godine u laboratorijima Službe analizirano je ukupno 24.666 uzorka s 326.281 pokazateljem. U svrhu osiguranja kvalitete rezultata tijekom 2013. godine uspješno je provedeno 78 međunarodnih međulaboratorijskih poredbenih ispitivanja.

REZULTATI PROVEDENIH AKTIVNOSTI

Analize, ispitivanja i ocjena zdravstvene ispravnost i kvalitete voda

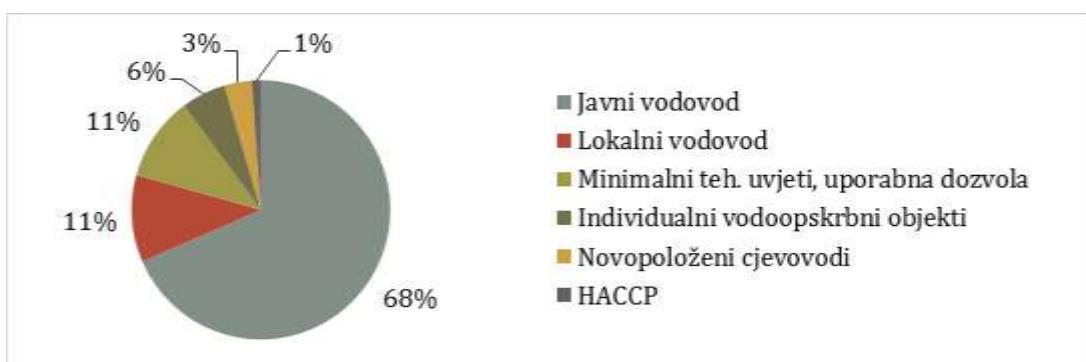
Obrađeno je 10.367 uzorka raznih vrsta voda; provedena su njihova uzorkovanja, kontrole zdravstvene ispravnosti, ispitivanja i ocjenjivanja te mikrobiološka i fizikalno-kemijska ispitivanja, sukladno važećim zakonima, propisima i standardiziranim metodama. Struktura uzorka prema vrsti vode prikazana je na Grafikonu 2.1.1.; najveći je broj analiziranih uzorka pitke vode (5.267), slijede otpadne (2.167), površinske (862) te vode za kupanje i rekreatiju (810) i ostale.

Grafikon 2.1.1. – Broj uzoraka prema vrsti vode

Grafikon 2.1.2. prikazuje udjele analiziranih pitkih voda prema zahtjevima za analizu.

Grafikon 2.1.2. – Udio analiziranih pitkih voda prema zahtjevima za analizu

U 2013. godini provodio se Program Monitoringa zdravstvene ispravnosti vode za piće na području Grada Zagreba. Monitoring je obuhvatio uzorkovanje i analizu uzoraka vode iz centralnoga vodoopskrbnog sustava, lokalnih vodovoda i javnih objekata s vlastitim vodoopskrbnim sustavom. Iz vodoopskrbnih sustava uzorkovan je i analiziran 1.171 uzorak. Iz centralnoga vodoopskrbnog sustava analizirano je 885 uzoraka vode za piće, 258 uzoraka iz lokalnih vodovoda i 28 uzoraka iz javnih objekata s vlastitim vodoopskrbnim sustavom. Od tih 885 uzorka njih 15 nije bilo sukladno važećem Pravilniku, uglavnom zbog mikrobioloških pokazatelja. Temeljem dobivenih rezultata provedene su mjere sanacije interne vodovodne mreže. Nakon toga je voda za piće bila zdravstveno ispravna. Od 258 uzoraka iz lokalnih vodovoda njih 125 bila su neispravna; od 28 uzoraka iz javnih objekata s vlastitim vodoopskrbnim sustavom (bunarom), 14 ih je bilo zdravstveno neispravno zbog mikrobioloških pokazatelja. Zaključno, u 2013.

godini uzorkovano je i obrađeno 100% planiranih uzoraka iz Programa Monitoringa zdravstvene ispravnosti vode za piće.

Ispitana su 804 uzorka vode za kupanje iz sportsko-rekreacijskih, školskih i hotelskih bazena, a od toga ih je 300 bilo zdravstveno neispravno, što se uglavnom odnosi na povišenu pH-vrijednost, na neodgovarajuću vrijednost oksidativnosti i povećan broj mikroorganizama. To je posljedica neadekvatnog održavanja (dezinfekcije vode) ili nedovoljne izmjene vode u bazenu.

Ispitivanje kakvoće vode za kupanje iz Gradskih kupališta jezera Jarun i Bundek provodi se na 16 točaka na Jarunu i tri točke na Bundeku. Ispitivanja kakvoće vode za kupanje iz tih kupališta provedena su tijekom ožujka, svibnja, lipnja, srpnja, kolovoza i rujna 2013. godine. Ukupno je uzorkovano i analizirano 174 uzorka vode.

Analizirano je ukupno 2.167 uzoraka otpadnih voda od kojih njih 226 nisu zadovoljili uvjete (10,4%). Razlozi neispravnosti voda u 41% slučajeva su anorganski pokazatelji, u 34% – organski pokazatelji, a u 25% – fizikalno-kemijski pokazatelji.

U 2013. godini analize sanitарне tehnike obuhvatile su 307 objekata (74 sabirnih jama, 32 uljnih jama, 175 kanalizacija i 26 separatora) u kojima je utvrđivana vodopropusnost. U uzorkovanju otpadnih voda obavljena su 272 mjerena protoka otpadne vode, 221 crpljenje podzemnih voda iz piezometara te četiri hiperkloriranja zdenaca i mreže.

Analyze zdravstvene ispravnosti i kvalitete hrane i predmeta opće uporabe – kemija

U 2013. godini u procjeni sukladnosti proizvoda, najveći broj parametara u vezi je s usmjeranjem na najveće dozvoljene količine (NDK) pojedinih kontaminanata u određenim vrstama hrane i predmeta opće uporabe. Osim kontaminanta, pratile se količine aditiva, farmakološki aktivne supstancije, te makro- i mikro-nutrijenti.

Tijekom 2013. godine ispitana su ukupno 6.504 uzorka, od čega 4.734 uzorka hrane, 1.012 uzorka predmeta široke potrošnje i 758 uzorka predmeta koji dolaze u kontakt s hranom. Naručitelji analiza uzorka hrane bili su u najvećem dijelu pravne osobe i poduzeća (51%) i Ministarstvo zdravlja Republike Hrvatske (predmeti iz uvoza) (25%). 7% ispitanih uzorka hrane bilo je zdravstveno neispravno. Naručitelji analiza predmeta opće uporabe bili su Ministarstvo zdravlja, pravne osobe i poduzeća (predmeti iz uvoza) i drugi. 3% ispitanih predmeta bilo je zdravstveno neispravno. Tablica 2.1.1. prikazuje broj uzorka dostavljenih iz prometa prema skupinama namirnica ili predmeta opće

uporabe; najveći je broj nesukladnih uzoraka iz skupina „Mlijeko i mliječni proizvodi“ (18,6%) i „Predmeti široke potrošnje“ (14,5%).

Tablica 2.1.1. – Struktura uzoraka dostavljenih od iz prometa (Uprava za sanitarnu inspekciju, Ministarstvo zdravljа)

<i>Skupine namirnica ili predmeta opće uporabe</i>	<i>Broj uzoraka</i>	<i>Odgovara</i>	<i>Ne odgovara</i>	<i>Udio (%)</i>
Mlijeko i mliječni proizvodi	113	92	21	18,6
Predmeti široke potrošnje	117	100	17	14,5
Voće i proizvodi	28	26	2	7,1
Povrće i proizvodi	29	27	2	6,9
Riba svježa i zamrznuta, rakovi, školjke i proizvodi	46	43	3	6,5
Dijetetski proizvodi, dječja hrana	35	34	1	2,9
Predmeti koji dolaze u kontakt s hranom	161	159	2	1,2
Pivo i bezalkoholno pivo, alkoholna pića i vino	4	4	0	
Kakao proizvodi, proizv. slični čokoladi, krem-proizv., bombonski proizv.	1	1	0	
Meso i proizvodi od mesa, stoke, peradi i divljači	4	4	0	
Žitarice i proizvodi od žitarica – tjestenina, pekarski proizvodi	58	58	0	
Jestiva ulja i masti	5	5	0	
Sol, začini, ocat, vinski, voćni i aromatizirani ocat, juhe, umaci, salate	1	1	0	
Sokovi i bezalkoholna osvježavajuća pića, gazirana i negazirana	3	3	0	
Kava, zamjene za kavu, čaj, biljni napici i drugi vruće pripremljeni napici od žitarica i sjemenki	6	6	0	
Deserti, slatki i poluslatki, koji se konzumiraju nakon glavnoga jela	11	11	0	
Mineralne, izvorske i stolne vode	1	1	0	
Ostalo	14	14	0	
<i>Ukupno</i>	<i>637</i>	<i>589</i>	<i>48</i>	

Analize zdravstvene ispravnosti i kvalitete hrane i predmeta opće uporabe – mikrobiologija

Provedeno je 28.596 mikrobioloških analiza hrane i predmeta opće uporabe: 6.573 (22%) uzorci namirnica, 347 (2%) predmeta opće uporabe i 21.676 (76%) uzoraka briseva. Najveći broj analiziranih uzoraka dostavljen je od strane pravnih osoba na temelju narudžbenica ili ugovora sa Zavodom – njih 4.087 (59%). U suradnji s Gradskim uredom za zdravstvo uzorkovano je 1.614 (23%) uzoraka. Od strane Državne (granične) sanitarne inspekcije dostavljeno je 866 (13%) uzoraka, dok je Sanitarna inspekcija Ministarstva zdravstva dostavila 353 (5%) uzorka.

Rezultati mikrobiološke analize namirnica pokazuju da je najčešći razlog zdravstvene neispravnosti namirnica povećani broj različitih rodova *Enterobacteriaceae*, naročito u gotovim i polugotovim jelima, slastičarskim kolačima, te u uzorcima sirovog mesa i ostalim proizvodima od mesa. Rezultati mikrobiološke analize briseva pokazuju da je najčešći razlog zdravstvene neispravnosti ukupni broj bakterija i *Enterobacteriaceae*.

Analyze, ispitivanje i ocjena sukladnosti životnog i radnog okoliša

Mjerenja i analiza uzoraka iz životnog i radnog okoliša prikazuje Tablica 2.1.2.:

Tablica 2.1.2. – Mjerenja i analize uzoraka iz životnog i radnog okoliša

<i>Mjerenje</i>	<i>Broj mjerena / uzoraka</i>
Fizikalni parametri štetnosti radnog okoliša	170
Kemijski parametri štetnosti radnog okoliša	6
Radna oprema – sredstva rada – oruđa za rad s povećanim opasnostima	3
Mjerenje funkcionalno-tehničke ispravnosti u svrhe dokazivanja efikasnosti sustava provjetravanja prostora	2.281
Mjerenja ekvivalentne razine buke	141
Mjerenja meteo-parametara na postaji Zagreb, Mirogojska 16	1.460
Mjerenja osnovnih aeropolutanata	8.562
Mjerenja emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora	234
Mjerenja sastava odlagališnih plinova	264

Monitoring i analiza kvalitete zraka (imisije i emisije) kontinuirano se izvodi pomoću automatske mjerne postaje za praćenje koncentracija polutanata u zraku, a izvještaj o kakvoći zraka dnevno se objavljuje na Web-stranici Zavoda. Na temelju stečenih pokazatelja određuje se indeks kakvoće zraka (IKZ) kao ukupna zdravstvena ocjena kakvoće zraka.

Aerobiološka ispitivanja obuhvaćaju monitoring peludi, svakodnevno praćenje prisutnosti alergenih vrsta i njihovih koncentracija u zraku u svrhu pravovremenog informiranja javnosti putem medija i izrade peludnoga kalendara; priprema se i objavljuje na Web-stranici Zavoda – „Peludna prognoza“ i „Biometeorološka prognoza“, u suradnji sa suradnim ustanovama.

Ispitano je 527 uzoraka otpada, tla i muljeva. Provedeno je 113 ekotoksikoloških ispitivanja.

Analize kontaminanata i onečišćenja (kemijskih pokazatelja) u hrani, predmetima opće uporabe, vodi, tlu, otpadu i zraku (zajedničke analitičke tehnike)

Tijekom 2013. godine ispitana je 11.709 uzorka vode, hrane, predmeta opće uporabe, tala, otpada u zraka s 62.576 parametra (Tablica 2.1.3.):

Tablica 2.1.3. – Analiza uzorka vode, hrane, predmeta opće uporabe, tala, otpada i zraka

<i>Metoda / tehniku</i>	<i>Skupina uzorka</i>	<i>Broj uzorka / broj ispitivanja</i>
Plinska kromatografija i spektrometrija masa (BTEX-i, mineralna ulja, organofosforni pesticidi, ftalati, otapala, dioksini i furani, pregledne snimke i dr.)	Vode	1.949/10.826
	Hrana i predmeti opće uporabe	506/8.862
	Tlo, otpad, zrak	60/28
	<i>Ukupno</i>	2.515/19.975
Tkućinska kromatografija i spektrometrija masa (antibiotici, mikotoksini, azo-boje, sildenafil, sibutramin, cijanurna kiselina i dr.)	Vode	752/5.794
	Hrana i predmeti opće uporabe	2.233/5.892
	Tlo, otpad, zrak	112/1.564
	<i>Ukupno</i>	3.097/13.250
Atomska spektroskopija i spektrometrija masa (metali)	Vode	2.134/9.234
	Hrana i predmeti opće uporabe	1.377/8.143
	Tlo, otpad, zrak	2.586/11.974
	<i>Ukupno</i>	6.097/29.351
<i>Ukupno</i>		11.709/62.576

2.2. SLUŽBA ZA PROMICANJE ZDRAVLJA, PREVENCIJU I RANO OTKRIVANJE BOLESTI

U Službi se odvijaju javnozdravstvene aktivnosti: ocjena zdravstvenoga stanja stanovništva na temelju zdravstvenih pokazatelja, utvrđivanje javnozdravstvenih problema, provođenje mjera preventivne zdravstvene zaštite i zdravstvene edukacije stanovništva, promicanje zdravoga načina življenja, prevencije kroničnih nezaraznih bolesti i prikupljanje podataka o njima. Nadalje, Služba provodi mjere zdravstvene zaštite i pregledе učenika u osnovnim i srednjim školama te redovitim studenata, cijepljenje učenika i savjetovališni rad. Služba također obavlja djelatnost prevencije i liječenja ovisnosti kao i unapređenja i očuvanja mentalnoga zdravlja.

REZULTATI PROVEDENIH AKTIVNOSTI

Procjena specifičnih zdravstvenih potreba stanovništva Grada Zagreba

Tijekom 2013. godine provodili su se zdravstveno-statistički programi praćenja i ocjene zdravstvenoga stanja pučanstva u Gradu Zagrebu: evidentiranje, registriranje, praćenje i analiza zdravstveno-statističkih pokazatelja iz zdravstvenih ustanova primarne, specijalističko-konzilijarne i stacionarne zdravstvene zaštite (Tablica 2.2.1.). Na temelju prikupljenih pokazatelja, uz analizu zdravstvenoga stanja pučanstva u Gradu Zagrebu, utvrđeni su prioritetni zdravstveni problemi građana, što je omogućilo planiranje i provedbu javnozdravstvenih programa i akcija. U ovom Programu sve obrade i analize rađene su posebno za razinu Grada Zagreba, s ciljem procjene specifičnih zdravstvenih potreba zagrebačkog stanovništva; osim zakonom obvezne zdravstvene statistike, to uključuje dodatne rezultate projekta.

Provodila su se zdravstveno-statistička istraživanja po slijedećim potprogramima:

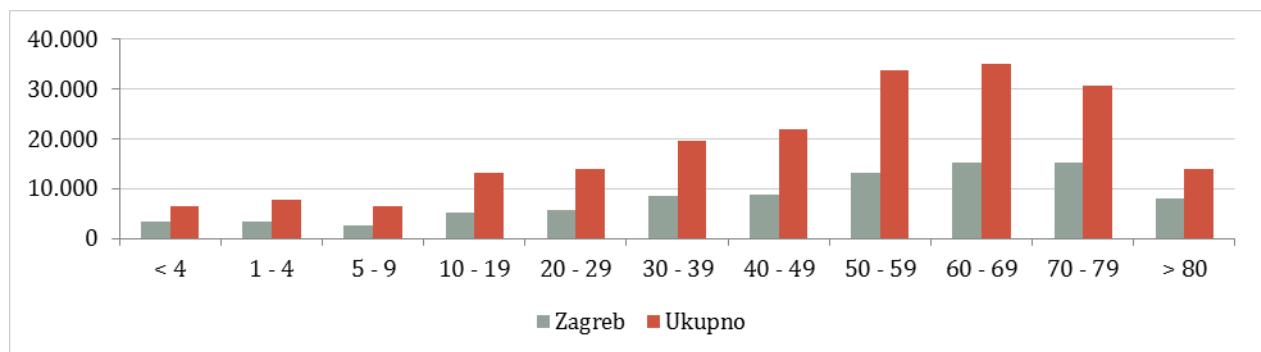
1. Zdravstvena statistika primarne zdravstvene zaštite (PZZ) i polikliničko-konzilijarne zdravstvene zaštite;
2. Zdravstvena statistika stacionarne zdravstvene zaštite (SZZ);
3. Zdravstvena statistika prijave poroda i prijave prekida trudnoće;
4. Preventivni pregledi stanovništva Grada Zagreba u djelatnosti opće/obiteljske medicine;
5. Priprema i tisk publikacije „Zdravstveno-statistički ljetopis Grada Zagreba za 2012. godinu“.

Tablica 2.2.1. – Usluge evidentiranja, registriranja, praćenja i analize zdravstveno-statističkih pokazatelja iz zdravstvenih ustanova

<i>Usluga</i>	<i>Opis</i>	<i>Broj usluga</i>
Provođenje zdravstveno-statističkih istraživanja sukladno Godišnjem provedbenom planu statističkih istraživanja Republike Hrvatske	Obrada podataka o hospitalizacijama za 2012. godinu	326.663
	Prikupljanje, kontrola i obrada podataka o hospitalizacijama za 2013. godinu	289.913
	Usluge stručno-metodološke pomoći	1.200
	Prikupljanje, kontrola, ispravak i upis izvješća o Izvršenim preventivnim sistematskim pregledima osiguranih osoba starijih od 50 godina u 2013. godini	112
	Prikupljanje, kontrola, ispravak i upis izvješća Primarne i polikliničko-konzilijarne zdravstvene zaštite u 2012. godini	1.681
	Obrada podataka prijava poroda za 2012. godinu,	12.345
	Prikupljanje, kontrola i obrada podataka prijave poroda za 2013. godinu	11.900
	Obrada podataka prijave prekida trudnoće za 2012. godinu,	2.732
	Prikupljanje, kontrola i obrada podataka prijave prekida trudnoće za 2013. godinu	1.292
Praćenje korištenja zdravstvenih kapaciteta i rada zdravstvenih službi	Izrada analitičkih tablica i grafikona pokazatelja rada stacionarnih ustanova; prikupljanje, obrada i analiza podataka o radu bolnica, uključujući gravitacije pacijenata prema županijama	24
Analiza morbiditeta i mortaliteta, ocjena zdravstvenoga stanja	Izrada analitičkih tablica mortaliteta i specifičnog mortaliteta	14
	Izrada analitičkih tablica bolničkog morbiditeta	72
	Izrada analitičkih tablica morbiditeta na razini PZZ i SKZ	57
	Izrada analitičkih tablica Programa preventivnih sistematskim pregleda osiguranih osoba starijih od 50 godina u 2012. godini	42

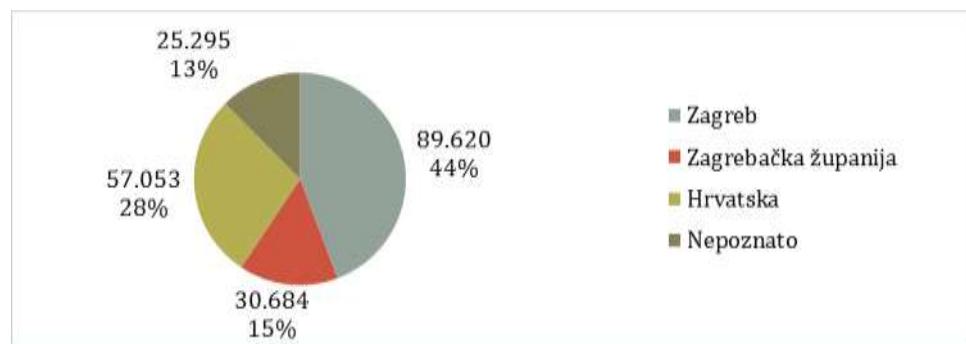
Grafikon 2.2.1. prikazuje podatke o hospitaliziranim bolesnicima s prebivalištem u Gradu Zagrebu u odnosu ukupno liječenima i to po dobnim skupinama. Od ukupnoga broja pacijenata s prebivalištem u Gradu Zagrebu, najviše ih je bilo u životnoj dobi od 60 do 79 godina (17,1%), a zatim od 50 do 59 godina života (14,8%).

Grafikon 2.2.1. – Hospitalizirani bolesnici s prebivalištem u Gradu Zagrebu u odnosu prema ukupno liječenima i to po dobnim skupinama

Jedan je od pokazatelja o hospitalizaciji da se stanovnici Grada Zagreba koriste uslugama bolničke zaštite u 44% slučajeva u odnosu na ukupno hospitalizirane u zagrebačkim bolnicama (Grafikon 2.2.2.).

Grafikon 2.2.2. – Hospitalizirani bolesnici prema prebivalištu

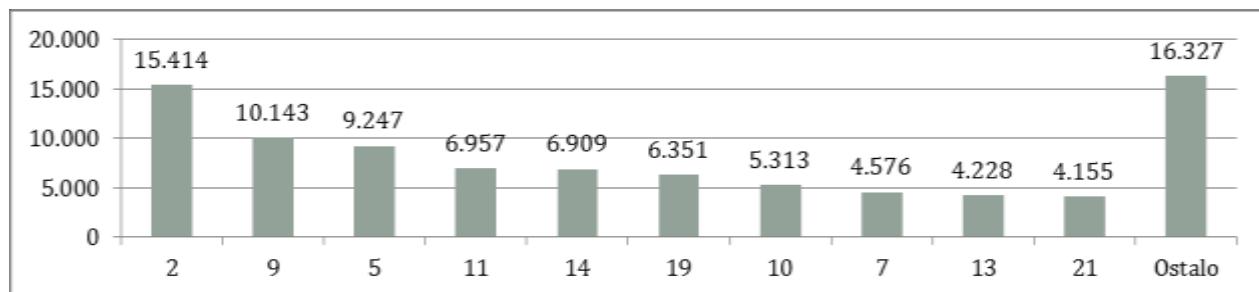
Prema vodećim skupinama bolesti kao uzrocima hospitalizacija građana Grada Zagreba, najveći broj bolesnika bio je hospitaliziran zbog novotvorina (Grafikon 2.2.3.). U toj skupini registrirano je 15.414 bolesnika, što u ukupnom broju hospitalizacija iznosi 17,2%. Na drugom su mjestu bolesti cirkulacijskog sustava s 10.143 (11,3%) bolesnika. Zatim slijede duševni poremećaji i poremećaji ponašanja (9.247 ili 10,3%), te bolesti probavnog sustava (6.957 ili 7,7%).

Novotvorine i bolesti cirkulacijskog sustava sudjeluju s gotovo jednom trećinom u ukupnoj strukturi hospitaliziranih bolesnika. Te su dvije skupine bolesti i glavni uzroci smrtnosti stanovništva.

Prema broju dana bolničkog liječenja na prvom su mjestu duševni poremećaji i poremećaji ponašanja. Slijede novotvorine, a na trećem mjestu su bolesti cirkulacijskog sustava. Ove tri skupine bolesti čine više od polovice svih ostvarenih dana bolničkog liječenja.

Analiziraju li se vodeće pojedinačne dijagnoze prema broju ispisanih bolesnika s prebivalištem u Zagrebu (Grafikon 2.2.3.), na prvo mjesto dolaze novotvorine s 15.414 liječenih bolesnika.

Grafikon 2.2.3. – Vodeće dijagnoze po broju hospitalizacija bolesnika s prebivalištem u Gradu Zagrebu

Legenda:

- 2 Novotvorine (C00-D48)
- 9 Bolesti cirkulacijskog sustava (I00-I99)
- 5 Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja (F00-F99)
- 11 Bolesti probavnog sustava (K00-K93)
- 14 Bolesti genitourinarnog sustava (N00-N99)
- 19 Ozljede, otrovanja i ostale posljedice vanjskih uzroka (S00-T98)
- 10 Bolesti dišnog sustava (J00-J99)
- 7 Bolesti oka i očnog adneksa (H00-H59)
- 13 Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva (M00-M99)
- 21 Čimbenici koji utječu na stanje zdravlje i kontakt sa zdravstvenom službom (Z00-Z99)

Promicanje zdravlja

Objavljen je 101 prilog u vezi s obilježavanjem datuma u „Kalendaru zdravlja“ za 2013. godinu.

Objavljen je niz članaka u Web-časopisu „Zdravlje za sve“, na Web-stranici Zavoda i u medijima. Pripremljeni su tekstovi za publikaciju „Zdravlje za sve – Vodič za zdravlje“.

Održano je šest predavanja.

Povodom obilježavanja javnozdravstvenih datuma izrađena su tri plakata; izrada letka „Kontrolirajte svoj krvni tlak“.

Sudjelovanja u javnozdravstvenim događajima

Provodenje Nacionalnoga programa ranog otkrivanja raka dojke

Tijekom 2013. godine provodio se 3. ciklus Nacionalnog programa ranog otkrivanja raka dojke za žene u dobi 50 do 69 godina. U tom razdoblju poslano je 77.976 poziva na mamografski pregled, zaprimljeno i uneseno u bazu podataka 13.849 vraćenih poziva, te korisnicima Programa pruženo 17.048 savjetodavnih usluga na besplatnom telefonu. U sklopu mamografske skrining jedinice obavljeno je 3.310 mamografskih snimanja te je isto toliko nalaza poslano na kućne adrese.

Aktivno se sudjelovalo u izradi smjernica za kontrolu kvalitete provođenja Programa, te u radu Povjerenstva Ministarstva zdravlja za organizaciju, stručno praćenje i kontrolu kvalitete Nacionalnoga programa ranog otkrivanja raka dojke.

Mobilna mamografija

U sklopu Programa Preventivne mobilne mamografije mamografski pregled obavilo je 2.096 žena u dobi od 40 do 50 godina i starijih od 69 godina, te je isto toliko nalaza poslano na kućne adrese.

Provodenje Nacionalnoga programa ranog otkrivanja raka debelog crijeva

U listopadu 2013. godine počeo se provoditi 2. ciklus Nacionalnoga programa ranog otkrivanja raka debelog crijeva te je poslano 43.500 prvih poziva stanovnicima u dobi 50 do 74 godine. Onima koji su se odazvali ukupno je poslano 4.674 kompleta za testiranje stolice na okultno krvarenje. Provedeno je 4.404 testiranja, a 90 osoba s pozitivnim nalazom naručeno je na kolonoskopiju.

Aktivno se sudjelovalo u radu Povjerenstva Ministarstva zdravlja za organizaciju, stručno praćenje i kontrolu kvalitete Nacionalnoga programa ranog otkrivanja raka debelog crijeva.

Provodenje Nacionalnoga programa ranog otkrivanja raka vrata maternice

Poslano je 84.038 pozivnih pisama ženama za ginekološki pregled, evidentirano 6.432 povrata pisama; stručno-metodološka pomoć pružena je 480 puta.

Zdravstvena zaštita učenika u osnovnim i srednjim školama te redovitim studenata

Obavljen je 36.496 sistematskih pregleda; zdravstvenim odgojem obuhvaćena su 103.402 učenika i studenta, a savjetovališta je posjetilo 12.177 korisnika (Tablica 2.2.2.):

Tablica 2.2.2. – Usluge zdravstvene zaštite učenika i studenata

<i>Usluga</i>	<i>Opis</i>	<i>Broj usluga</i>
Sistematski pregled djeteta prije upisa u prvi razred osnovne škole	Uzimanje anamneze i heteroanamneze, uvid u dosadašnju medicinsku dokumentaciju i nalaz stomatologa, cjeloviti somatski pregled, utvrđivanje psihomotornog razvoja, socijalne i emocionalne zrelosti, urin, Hb	8.245
Sistematski pregled u V. razredu osnovne škole	Praćenje psihofizičkoga razvoja	6.183
Sistematski pregled u VIII. razredu osnovne škole	Profesionalna orientacija – pregled se obavlja u svrhu utvrđivanja zdravstvenoga stanja i sposobnosti s obzirom na odabir zvanja te najpogodnijega srednjoškolskog obrazovanja	7.960
Sistematski pregled u I. razredu srednje škole	Prepoznavanje zdravstvenih rizika i rizičnih ponašanja	6.278
Sistematski pregled na prvoj godini studija	Kontrola zdravstvenoga stanja, uvida u navike i ponašanje, prilagodbe na studij te utvrđivanja zdravstvenih rizika	7.830
Kontrolni pregledi		2.585
Namjenski pregledi		13.401
Cijepljenja		72.829
Zdravstveni odgoj	Osnovna škola	32.888
	Srednja škola	17.512
	Studenti	1.301
Probiri (skrining)	Rast i razvoj, skolioza – VI. razred	11.308
	Vid na boje i oštrina vida – III. razred	15.161
	Sluh – VII. razred	55
Savjetovalište	Osnovna škola	8.139
	Srednja škola – problemi učenja	1.970
	Studenti	2.068
Rad u komisijama		8.308
Savjetovalište za mlade		
Savjetovalište – školski liječnik		1.147
Ginekološki pregled i konzultacije		1.188

U sklopu Programa prevencije spolno prenosivih infekcija obavljen je besplatno cijepljenje 460 djevojčica protiv infekcije humanim papiloma virusom (HPV). Obavljeni

su i informativna predavanja u 309 škola kao priprema za cijepljenje u školskoj godini 2013/2014.

Prevencija i liječenje ovisnosti te unapređenje i očuvanje mentalnoga zdravlja

Registrirano je 1.105 osoba koje su se javile u tretman radi problematike konzumiranja sredstava ovisnosti, a radi problematike iz područja mentalnog zdravlja 682 osobe. Broj usluga u okvirima pojedinih aktivnosti prikazuje Tablica 2.2.3.:

Tablica 2.2.3. – Aktivnosti prevencije i liječenja ovisnosti te unapređenja i očuvanja mentalnoga zdravlja

Vrsta aktivnosti	Aktivnost	Broj usluga
Preventivne aktivnosti	Predavanja, tribine, radionice u školi	73
Rano otkrivanje i dijagnostika	Kraći psihodijagnostički intervju	141
	Psihološko testiranje	408
Testiranje na droge	Testiranje urina i interpretacija nalaza	7.709
Rad s korisnicima usluga i njihovim obiteljima	Prvi ambulantni psihijatrijski pregled	971
	Ponovni ambulantni psihijatrijski pregled	5.866
	Intervju	650
	Psihoterapija površinska	3.105
	Psihoterapija ponašanja	3.449
	Obiteljska psihoterapija	521
	Analitička psihoterapija	183
	Obiteljski savjetovališni tretman	436
	Rad na modifikaciji ponašanja	2.515
	Individualni savjetovališni tretman	2.688
	Ekspertiza specijaliste psihijatra	21
Savjetodavni i edukacijski rad s djelatnicima škola, zdravstvenim i nezdravstvenim djelatnicima	Savjet telefonom	10.108
	Stručni sastanci i edukativni rad s nastavničkim vijećem, edukacija zdravstvenih i nezdravstvenih djelatnika	13
Registracija osobe s problematikom konzumiranja sredstava ovisnosti	Ispunjavanje Pompidou-upitnika	1.105
	Dostava podataka u Hrvatski zavod za javno zdravstvo	4
Prevencija AIDS-a i hepatitis B i C	Testiranje na HIV ili HCV	203

2.3. SLUŽBA ZA EPIDEMIOLOGIJU

Služba obavlja poslove primarne i sekundarne prevencije zaraznih i kroničnih nezaraznih bolesti, te u tu svrhu prikuplja podatke o kretanju zaraznih bolesti prema prijavama pojedinačnih oboljenja ili epidemija koje pristižu iz ordinacija primarne zdravstvene zaštite, iz bolnica i laboratorijskih, kao i podatke o kroničnim nezaraznim bolestima na temelju izvješća o kroničnim bolestima visokoga javnozdravstvenog prioriteta. Temeljem prikupljenih podataka Služba planira i obavlja poslove nadzora nad pojedincima i grupama kod kojih je izražen visok rizik obolijevanja od zaraznih i kroničnih nezaraznih bolesti. Sudjeluje u izradi i provedbi pojedinih programa od javnozdravstvenog interesa u redovnim i izvanrednim prilikama. Radi na zdravstvenom prosvjećivanju opće populacije i posebno ugroženih skupina. U okviru nadležnosti predlaže operativne postupke u cilju zaštite zdravlja ljudi kod higijensko-epidemioloških indikacija sukladno Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti i drugim propisima iz područja zaštite zdravlja ljudi i zaštite okoliša.

REZULTATI PROVEDENIH AKTIVNOSTI

Prijava zaraznih bolesti i epidemiološke intervencije

Tijekom 2013. godine na području Grada Zagreba zabilježeno je ukupno 21.119 prijava zaraznih bolesti; analiza dobivenih podataka pokazuje zadovoljavajuću epidemiološku situaciju. Zabilježene su 33 epidemije u kolektivima koje su epidemiološkom intervencijom pravodobno stavljene pod kontrolu. Prema nalogu graničnoga sanitarnog inspektora Republike Hrvatske, 152 osobe podvrgele su zdravstvenom nadzoru. Obavljeno je također 3.755 epidemioloških izvida i 5.986 epidemioloških anketa.

Cijepljenje

Služba je odgovorna za provođenje obveznog programa cijepljenja na području Grada Zagreba, što znači da planira, provodi i evaluira rezultate, te distribuira cjepivo do cjepitelja. U 2013. godini distribuirano je ukupno 191.888 doza cjepiva liječnicima primarne zdravstvene zaštite, poliklinikama i bolnicama. Osim obveznih cijepljenja provedeno je 9.419 specijalističkih pregleda i cijepljenja prema epidemiološkim indikacijama.

Uzimanje uzoraka za mikrobiološke pretrage

S ciljem utvrđivanja uzročnika infektivnih bolesti ali i dijagnostike drugih bolesti, u higijensko-epidemiološkim odjelima prikupljeni su uzorci za mikrobiološku dijagnostiku i prosljeđivani u na obradu u Službu za mikrobiologiju. U tu svrhu 2013. godine prikupljeno je ukupno 48.026 uzoraka (29.507 uzoraka urina, 11.153 briseva i 7.366 uzoraka stolica).

Zdravstveni pregledi osoba pod zdravstvenim nadzorom

Prema Pravilniku o načinu obavljanja zdravstvenih pregleda osoba pod zdravstvenim nadzorom i Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, svi radnici koji rade u proizvodnji ili prometu namirnica, odnosno opskrbni pučanstva pitkom vodom, obavljaju poslove u školama i drugim ustanovama za djecu i omladinu, zdravstveni djelatnici i osobe koje pružaju usluge higijenske njege pučanstvu, podvrgavaju se redovitim zdravstvenim pregledima. Provedeno je 71.625 pregleda, uzeto je 92.172 uzorka vezano uz te pregledne, te je izdano 109.445 sanitarnih iskaznica.

Izrada Programa deratizacije i dezinfekcije komaraca te provođenje stručnog nadzora nad provedbom Programa

Za 2013. godinu izrađeni su slijedeći programi:

1. Program i provedbeni plan preventivne i obvezne preventivne deratizacije sukladno Odluci o preventivnoj i obveznoj preventivnoj deratizaciji na području Grada Zagreba;
2. Program suzbijanja komaraca na području Grada Zagreba.

Istovremeno se provodio i stručni nadzor nad provedbom navedenih programa koje provode nezdravstvene organizacije na području svog djelovanja te redovito izvještavao Gradski ured za zdravstvo o provedenom nadzoru sukladno sklopljenim ugovorima.

Istraživanje i praćenje kukaca i glodavaca prijenosnika bolesti

U okviru javnozdravstvenih mjera zaštite tijekom 2013. na području Grada Zagreba proveden je nadzor nad invazivnim *tigrastim komarcem* (*Aedes albopictus*), metodologijom propisanom Smjernicama za nadzor invazivnih vrsta komaraca (ECDC). Utvrđeno je da je ova vrsta proširena na 80% površine Grada Zagreba, s najvećom gustoćom na području Gradskih četvrti Podsused-Vrapče, Trešnjevka-sjever i Trešnjevka-jug, te najvećom aktivnošću u drugoj polovini srpnja i kolovozu.

Poslovi dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije (DDD)

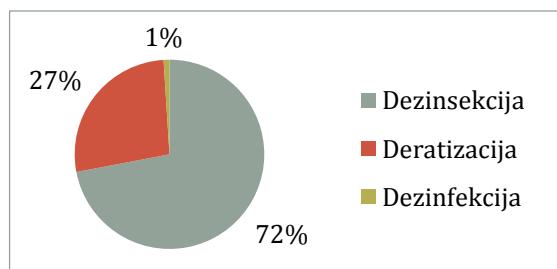
Prema sklopljenim ugovorima te narudžbama pravnih osoba i građana obavljeno je 908 usluga dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije (Tablica 2.3.1.) od čega je 89,5% (813) obavljeno na području Grada Zagreba, a ostale usluge na području Zagrebačke županije (95).

Tablica 2.3.1. – Poslovi dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije

<i>Naziv usluge</i>	<i>Broj usluga</i>
Terenski izvidi (nadzor, istraživanje prijenosnika bolesti)	814
Usluge provedbe DDD-poslova na tržištu	908
Determinacije i laboratorijske obrade	2.100

Zastupljenost vrsta provedenih DDD-mjera prikazuje Grafikon 2.3.1. Najčešće provedena DDD-mjera je suzbijanje žohara (481 usluga).

Grafikon 2.3.1. – Zastupljenost vrsta provedenih DDD-mjera

Antirabična zaštita

U suradnji s veterinarskom službom Grada Zagreba kontinuirano se prati kretanje epizootije bjesnoće u Hrvatskoj te u regiji i svijetu. Provodi se postekspozicijska i preekspozicijska profilaksa bjesnoće kod ugroženih osoba. Tijekom 2013. godine pregledano je 686 osoba, a cijepljeno 241 osoba.

Obrazovanje osoba koje rade u proizvodnji i distribuciji hrane

Tijekom 2013. godine održano je 182 tečaja koje je poхађalo 7.257 polaznika. Na ispit je izašlo 6.054 kandidata: od toga 3.096 u Zavodu, a na ostalim lokacijama 3.113. U ispitnim povjerenstvima, kao i predavanjima, bila je vrlo dobra suradnja sa sanitarnim inspektorima, kako iz zagrebačke sanitарne inspekције, tako i županijskih ispostava sanitarnih inspekciјa.

Implementacija, revizija i monitoring HACCP-sustava

Izvedeno je 66 analiza stanja objekta i izrađene preporuke za uspostavu preduvjetnih programa prije implementacije HACCP-sustava sigurnosti hrane na načelima HACCP-a, te utvrđivanje uvjeta za provođenje verifikacije. Edukacija voditelja objekata i zaposlenika na poslovima s hranom za uspostavu sustava sigurnosti hrane na načelima HACCP-a provedena je u 74 objekta. Izvršeno je 84 verifikacija uspostavljenih HACCP-sustava.

2.4. SLUŽBA ZA MIKROBIOLOGIJU

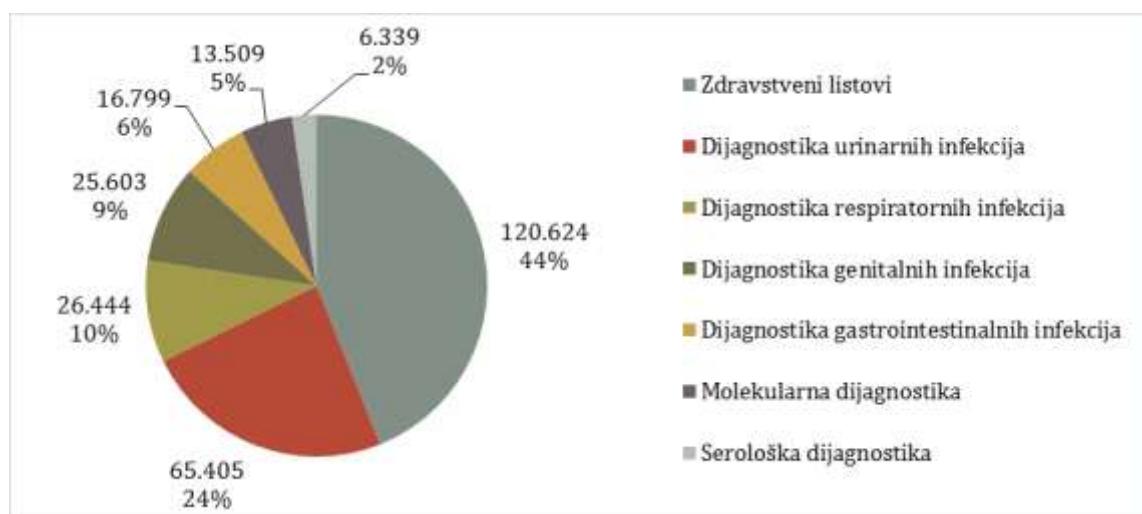
Služba za mikrobiologiju provodi dijagnostiku infekcija virusne, bakterijske, gljivične i parazitarne etiologije, a odgovarajući klinički uzorci obrađuju se recentnim dijagnostičkim metodama koje uz klasične metode izravne dijagnostike uključuju i molekularne metode, te neizravne metode dijagnostike (serološka dijagnostika). Uz to, u Službi se obrađuju uzorci stolica zbog sanitarnoga nadzora vezano uz izdavanje zdravstvenih listova u Službi za epidemiologiju. Nadzor sterilnosti sterilizatora u ordinacijama primarne i sekundarne zdravstvene zaštite odvija se u Odjelu za pripremu podloga i sterilizaciju, čija je osnovna djelatnost priređivanje hranjivih podloga za Službu za mikrobiologiju i Službu za zaštitu okoliša i zdravstvenu ekologiju.

REZULTATI PROVEDENIH AKTIVNOSTI

Mikrobiološka dijagnostika

U 2013. godini u Službi za mikrobiologiju obrađeno je ukupno 274.723 uzorka. Uzorke stolica za zdravstvene listove prikupljala je Služba za epidemiologiju u sklopu vlastitih aktivnosti, a obrađivali su se u Službi za mikrobiologiju, bakteriološki i/ili parazitološki. Grafikon 2.4.1. prikazuje brojeve i udjele uzoraka prema vrsti dijagnostike:

Grafikon 2.4.1. – Struktura uzoraka prema vrsti dijagnostike

Na Grafikonu 2.4.2. prikazuje broj obrađenih uzoraka po mjesecima:

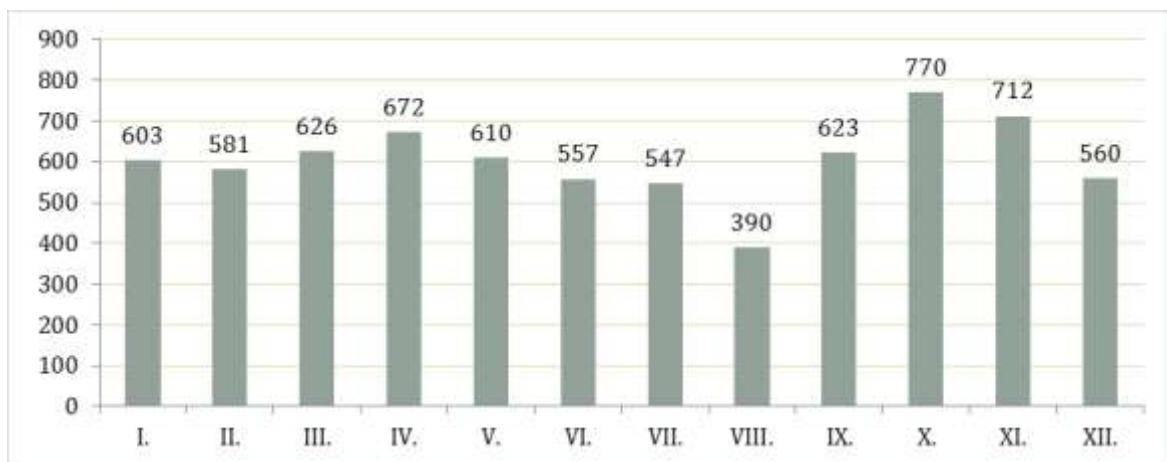
Grafikon 2.4.2. – Mjesečna dinamika obrade uzorka

Proizvodnja hranjivih podloga

U 2013. godini proizvedeno je ukupno 7.251 litara različitih vrsta hranjivih podloga (Krvni agar, SS agar, McConkey agar, Mueller-Hinton agar, ostale krute podloge, tekuće podloge i dr.); od toga je za Službu za mikrobiologiju proizvedeno 5.815 litara, a za Službu za zaštitu okoliša i zdravstvenu ekologiju – 1.436 litara. Grafikon 2.4.3. oslikava mjesečnu dinamiku ukupne proizvodnje hranjivih podloga u litrama:

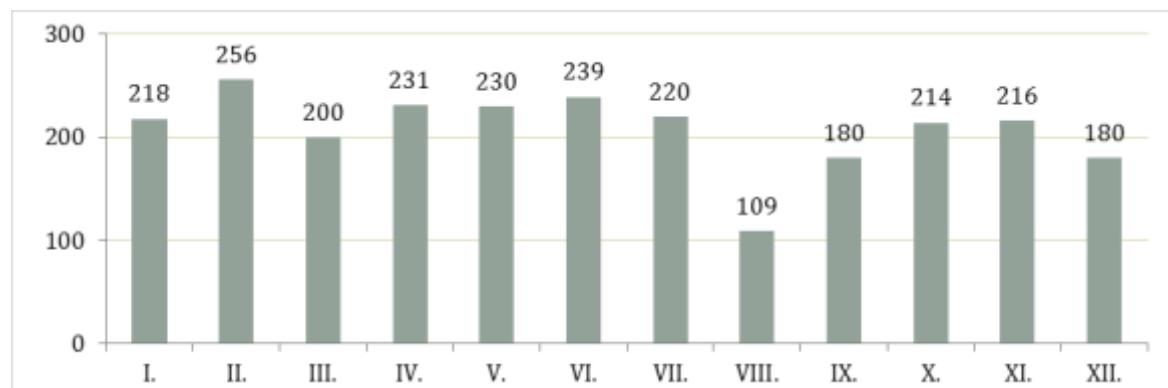
Grafikon 2.4.3. – Mjesečna dinamika proizvodnje hranjivih podloga u litrama

Nadzor postupka sterilizacije

Usluga nadzora postupka sterilizacije metodom bioloških spora bilo je ukupno 2.493. Na Grafikonu 2.4.4. iskazana je mjesecna dinamika usluga nadzora postupaka sterilizacije:

Grafikon 2.4.4. – Mjesecna dinamika usluga nadzora postupaka sterilizacije

Uspostava sustava kvalitete

Započet je akreditacijski postupak prema normi HRN EN ISO 15189 od strane Hrvatske akreditacijske agencije (HAA), te uspostava sustava kvalitete u Službi.

Redovita vanjska kontrola kvalitete rada na području bakteriologije

Provodila se redovita vanjska kontrola kvalitete rada na području bakteriologije u suradnji s vanjskom kontrolom „UK NEQAS for Microbiology“. Isto tako provodila se redovita kontrola rada u serološkoj dijagnostici u suradnji „EQAS HR-eksterna kontrola kvalitete serološkog testiranja biljega“ (HBV, HCV, HIV i sifilis infekcije). Nastavljena je suradnja s Hrvatskom akademijom medicinskih znanosti u praćenju rezistencije bakterijskih izolata na antibiotike.

2.5. SLUŽBA ZA ZNANOST I NASTAVU

Služba promiče, organizira i koordinira znanstveno-istraživački rad i nastavu u Zavodu, potiče interdisciplinarne znanstvene projekte iz područja javnog zdravstva i zdravstvene zaštite te srodnih područja, kojima je cilj istražiti čimbenike očuvanja zdravlja, temeljeno na populacijskim karakteristikama, ali i individualnim karakteristikama i čimbenicima okoliša. Koordinira planiranje i provedbu projekata kojih je nositelj Zavod ili druge institucije (medicinski fakulteti, instituti i drugo). Pomaže pojedincima u planiranju i provedbi projekata, bilo u odabiru metodologije ili traženja resursa (financijskih i materijalnih). Služba je koordinirala rad Referentnoga centra za zaštitu zdravlja starijih osoba, Referentnoga centra za bjesnoću, Referentnoga centra za farmakoepidemiologiju i Referentnoga centra za analize zdravstvene ispravnosti hrane.

REZULTATI PROVEDENIH AKTIVNOSTI

Znanstveno-istraživački rad

U 2013. godini odvijali su se sljedeći znanstveni i ostali istraživački projekti (popisani su po nazivima, razdoblju odvijanja i nositeljima projekata iz Zavoda):

1. *Joint Action addressing chronic diseases and promoting healthy ageing across the life cycle (CHRODIS-JA)*, 2012. – 2015., prof. dr. sc. Josip Čulig, prim. dr. med.;
2. *ERA-AGE Project – WP6 – Develop common guidance and methodologies for care pathways for multi-morbid patients*, 2013. – 2020., prof. dr. sc. Josip Čulig, prim. dr. med.;
3. *COST projekt FA1203 (SMARTER – Sustainable management of Ambrosia artemisiifolia L.) in Europe*, 2013. – 2017., dr. sc. Barbara Stjepanović, dr. sc. Ivana Hrga;
4. *Istraživanje kontaminacije teškim metalima domaće i uvozne rive i proizvoda od rive* za Hrvatsku agenciju za hranu, 2013., prof. dr. sc. Jasna Bošnir, dipl. ing.;
5. *Utvrđivanje količine nitrata u lisnatom i gomoljastom povrću na tržištu Republike Hrvatske* za Hrvatsku agenciju za hranu, 2013., prof. dr. sc. Jasna Bošnir, dipl. ing.;
6. *Istraživanje prisutnosti ftalata u hrani* za Hrvatsku agenciju za hranu, 2013., prof. dr. sc. Jasna Bošnir, dipl. ing.;
7. *Djelovanje antibiotika na uzročnike biofilm infekcija*, 2007. – 2013., prof. dr. sc. Jasmina Vraneš, dr. med.

Prijavljeno je sudjelovanje u projektu *Promoting sexual and reproductive health and rights – universal access to reproductive health – EuropeAid/134837/C/ACT/Multi.*

Mentorstva pri izradi doktorskih radova: dvije doktorske disertacije obranjene su na Medicinskom fakultetu Sveučilišta „Josipa Jurja Strossmayera“ u Osijeku u Knjižnici Zavoda, pod predsjedanjem prof. dr. sc. Josipa Čuliga, dr. med.

Do dana sastavljanja godišnjeg izvještaja o poslovanju Zavoda zaprimljeno je 58 znanstvenih i stručnih radova koje su publicirali i prezentirali zaposlenici Zavoda i čiji će naslovi i sažeci biti objavljeni u Pregledu radova za 2013. godinu.

Stručna i znanstvena suradnja

Potpisan sporazum o suradnji između Sveučilišta u Botsvani, Zavoda za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar", Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Osijeku, Dječje bolnice Srebrnjak i Specijalne bolnice "Sveta Katarina"

Započela je suradnja s regionalnim zavodima za javno zdravstvo u Beogradu, Skopju, Podgorici i Banja Luki.

Nastavne aktivnosti

Nastavne aktivnosti odvijale su se u sljedećim ustanovama (Tablica 2.5.1.):

Tablica 2.5.1. – Nastavne aktivnosti

<i>Ustanova</i>	<i>Broj predavača</i>
Medicinski fakultet – Osijek	1
Medicinski fakultet – Zagreb	3
Medicinski fakultet – Rijeka	2
Zdravstveno veleučilište – Zagreb	13
Zdravstveno učilište – Zagreb	5

Medicinski fakultet – Osijek (poslijediplomski doktorski studij): kolegij *Farmakoepidemiologija* (prof. dr. sc. Josip Čulig, dr. med.), kolegij *Farmakoekonomika* (prof. dr. sc. Josip Čulig, dr. med.), kolegij *Klinički i terapijski pokus* (prof. dr. sc. Josip Čulig, dr. med.).

Medicinski fakultet – Zagreb: kolegij *Školska medicina* (prof. dr. sc. Vesna Jureša, dr. med.), kolegij *Javno zdravstvo* (doc. dr. sc. Danijela Štimac, dr. med.), kolegij *Mikrobiologija* (prof. dr. sc. Jasmina Vraneš, dr. med.).

Medicinski fakultet – Rijeka: kolegij *Higijena voda* (prof. dr. sc. Zdenko Šmit, dipl. ing.), kolegij *Epidemiologija* (dr. sc. Vanja Tešić, dr. med.).

Zdravstveno veleučilište – Zagreb: kolegij *Analiza kemijskih faktora okoliša* (prof. dr. sc. Zdenko Šmit, dipl. ing.) i vježbe (dr. sc. Adela Krivohlavek, dipl. ing. i dr. sc. Ana Ranogajec, dipl. ing.); kolegij *Kemijska analiza hrane* (prof. dr. sc. Jasna Bošnir, dipl. ing.) i vježbe (prof. dr. sc. Jasna Bošnir, dipl. ing.); kolegij *Kontrola predmeta opće uporabe – vježbe* (prof. dr. sc. Jasna Bošnir, dipl. ing.); kolegij *Metali u okolišu – vježbe* (dr. sc. Dario Lasić, dipl. ing.), kolegij *Mikotoksikologija – vježbe* (prof. dr. sc. Jasna Bošnir, dipl. ing.); kolegij *Mikrobiološka analiza hrane* (dr. sc. Ivančica Kovaček, dr. med.); kolegij *Prehrambeni aditivi – vježbe* (Gordana Horvat, dipl. ing.); kolegij *Pesticidi – vježbe* (mr. sc. Gordana Jurak, dipl. ing.); kolegij *Stručna praksa 3* (Lidija Barušić, dipl. ing.); kolegij *Suzbijanje prijenosnika bolesti* (prim. mr. sc. Nikola Benić, dr. med., mr. sc. Ana Klobučar, dipl. ing.); kolegij *Epidemiologija* (dr. sc. Vanja Tešić, dr. med.) i vježbe (dr. sc. Vanja Tešić, dr. med.); kolegij *Javno zdravstvo* (prim. dr. sc. Marina Kuzman, prof. v. š., dr. med.).

Zdravstveno učilište – Zagreb: predmet *Dezinfekcija, dezinsekcija, deratizacija* (Želimir Fabić, san. ing.), predmet *Okolina i zdravlje* (prim. mr. sc. Branislava Resanović, dr. med.), predmet *Opća i specijalna epidemiologija* (mr. sc. Ljiljana Bačun-Ivček, dr. med.), predmet *Prehrana sa sanitarnom kontrolom* (dr. sc. Dario Lasić, dipl. ing.), predmet *Pretrage voda* (Josipa Roginić, dipl. san. ing.).

Publicistika

Služba je sudjelovala u pripremi publikacije *Pregled znanstvenih i stručnih radova za 2011./2012. godinu*: 16 radova indeksiranih u CC-u i 19 sažetaka radova objavljenih u časopisima indeksiranim u CC-u; nadalje, sudjelovala je u pripremi, promociji i distribuciji tiskanoga izdanja elektronskog časopisa Zavoda *Zdravlje za sve – Vodič za zdravlje*. Organizirana je grafička priprema tiskanja letaka i obavljena korektura publikacija *Zdravstveno-statistički ljetopis za 2012. godinu* i publikacije *Katalog usluga*.

Objavljanje priloga na Web-stranici Zavoda

Na Web-stranici Zavoda objavljeno 239 članaka i drugih obavijesti (obavljena je korektura 95 tekstova).

Aktivnosti Službenika za informiranje

Služba je zaprimala upite i primjedbe korisnika usluga Zavoda, medija i šire javnosti, osiguravala pravodobne i stručne odgovore nadležnih zaposlenika Zavoda te transparentnost i dostupnost traženih informacija.

Organizacija promotivnih aktivnosti

Organizirane su svečane promocije publikacija i drugih javnozdravstvenih aktivnosti.

Aktivnosti Referentnoga centra za farmakoepidemiologiju

Referentni centar, u suradnji s ljekarnicima, analizira adherenciju prema propisanoj terapiji (tijekom 2013. godine obrađena su 492 upitnika).

Organizirano je deset farmakoepidemioloških tribina.

Objavljeno je deset znanstvenih radova.

Aktivnosti Referentnoga centra za zaštitu zdravlja starijih osoba

Provedba četiri područja gerontološkojavnozdravstvene djelatnosti u svrhu unapređenja zaštite zdravlja osoba u ranjoj starosti (65 – 74 godina), srednjoj (75 – 84) i dubokoj starosti (85 i više godina).

Izrada mjesecnih i godišnjih Izvješća Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje i Ministarstvu zdravlja Republike Hrvatske te Državnom zavodu za statistiku, u koordinaciji sa županijskim centrima za gerontologiju zavoda za javno zdravstvo.

Organizirano je šest gerontoloških tribina (od 183. do 188. gerontološke tribine), gerontološki trening o programu *Četiri stupnja gerijatrijske zdravstvene njege u domovima za starije te gerontološkojavnozdravstvene akcije (Gerontološki tulum s geroprofilaksom)*.

Prikupljeno je, obrađeno, evidentirano i analizirano 2.939 Evidencijskih lista PZP-a gerijatrijskih osiguranika broj 1 i broj 4 iz gerontoloških centara.

Objavljena su tri znanstvena rada.

Aktivnosti Referentnoga centra za bjesnoću

Sudjelovanje na stručno-znanstvenim sastancima Hrvatskog epidemiološkog društva.

Objavljena su tri rada.

Aktivnosti Referentnoga centra za analize zdravstvene ispravnosti hrane

Obavljeno je praćenje kvalitete prehrane u dječjim vrtićima, osnovnim školama i domovima za starije osobe na području Republike Hrvatske; provedena je uspostava sustava međulaboratorijske provjere rezultata između analitičkih laboratorija za analize hrane na području Republike Hrvatske

Objavljeno je pet radova.

2.6. SLUŽBA ZA KVALITETU

Služba koordinira poslove upravljanja sustavom kvalitete u Zavodu i rad predstavnika za kvalitetu po Službama, Odjelima i Timovima za poboljšanje kvalitete poslovanja. Organizira i koordinira uvođenje normi za upravljanje kvalitetom prema normama ISO 9001, ISO 9004, ISO 31000, sustave za akreditaciju u laboratorijima prema ISO 17025, ISO 15189, ISO 17020, sustav upravljanja okolišem prema ISO 14001 i razvija uvođenje ostalih normi. Služba također organizira i predstavlja Zavod tijekom akreditacijskih postupaka Hrvatske akreditacijske agencije (HAA), certifikacijskih postupaka i u auditima dobavljača i kupaca. Prema odluci uprave Zavoda, Služba sudjeluje u radu Povjerenstva za kvalitetu zdravstvene zaštite u dijelu ocjene zadovoljstva korisnika usluga koje Zavod pruža prema Zakonu o kvaliteti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (NN 124/11).

U Zavodu se organiziraju i izvode operativni poslovi iz područja zaštite ljudi i imovine, sigurnosti na radu, zaštite od požara, zaštite okoliša i zbrinjavanja otpada te se o tome vodi propisana evidencija.

REZULTATI PROVEDENIH AKTIVNOSTI

Upravljanje kvalitetom u ispitnim laboratorijima prema normi IEC/ISO 17025

U razdoblju od 28. 6. do 2. 7. 2013. godine u Zavodu je proveden treći ponovljeni akreditacijski postupak od strane devet ocjenitelja HAA. Ocjenjivano je 128 prijavljenih metoda s 450 parametara i postignut je odličan rezultat.

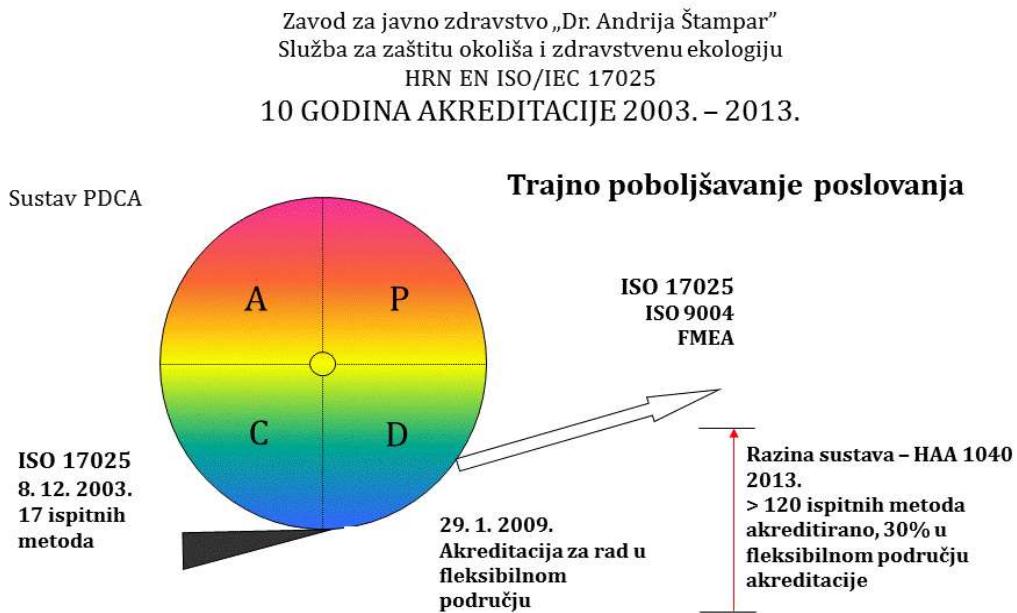
U Službi za zaštitu okoliša i zdravstvenu ekologiju u 2013. godini provedene su sljedeće aktivnosti za kvalitetu:

- proveden je 21 interni audit u kojima je učestvovalo 26 internih ocjenitelja;
- nesukladnosti utvrđene u internim auditima uspješno su riješene provedbom popravnih i preventivnih radnji;
- u kolovozu 2013. godine američka farmaceutska kompanija „Hospira“ provela je audit sustava upravljanja kvalitetom u Odjelu za zdravstvenu ispravnost i kvalitetu voda („Hospira“ je kupac usluga Zavoda za uzorkovanje i analizu pitke vode na lokaciji Savski Marof); nije bilo značajnih nesukladnosti;

- kao značajno poboljšanje u poslovanju Službe, uvedeno je elektroničku upravljanje dokumentima na intranetu Zavoda što je olakšalo rad zaposlenika u upravljanju složenom dokumentacijom vezanom za zahtjeve norme i ujedno predstavlja značajnu finansijsku uštedu;
- kao preventivne mjere za poboljšanje načina rada i rješavanje značajnih nesukladnosti u radu, u Službi je u timovima za poboljšanje provedeno devet procjena rizika pomoću FMEA-analize;
- uspješno je realizirana planirana vanjska edukacija za upravljanje kvalitetom iz područja primjene norme ISO/IEC 17025 uključivanjem 14 zaposlenika u šest ciljanih seminara u organizaciji Hrvatskoga mjeriteljskog društva s kojim Zavod uspješno surađuje dugi niz godina.

Povodom 10 godina akreditacije u časopisu „Svijet po mjeri“ objavljen je prigodni oglas (Slika 2.6.1.):

Slika 2.6.1. – Razvoj sustava upravljanja kvalitetom ISO 9001, HRN EN ISO/IEC 17025 u Službi za zaštitu okoliša i zdravstvenu ekologiju

Upravljanje kvalitetom u medicinskim laboratorijima prema normi ISO 15189

Tijekom 2013. godine uspješno su provedene aktivnosti za uvođenje sustava upravljanja kvalitetom prema normi ISO 15189 u Službu za mikrobiologiju. Izrađena je dokumentacija sustava upravljanja kvalitetom i predana je prijava za akreditaciju u HAA.

Uvođenje i certificiranje integriranog sustava upravljanja kvalitetom u Zavodu – ISO/IEC 17025, ISO 15189, ISO 9001, ISO 14001

U skladu sa strategijom razvoja Zavoda, Služba za kvalitetu predložila je u listopadu 2013. godine plan uvođenja integriranoga sustava upravljanja kvalitetom u Zavodu; taj sustav upravljanja kvalitetom u Zavodu obuhvaća slijedeće sustave upravljanja:

- certificirani sustav upravljanja kvalitetom u Zavodu u skladu s Normom HRN EN ISO 9001:2009, Sustavi upravljanja kvalitetom – Zahtjevi;
- certificirani sustav upravljanja kvalitetom u Zavodu u skladu s normom HRN EN ISO 14001:2004, Upravljanje okolišem;
- akreditirani sustav Službe za zaštitu okoliša i zdravstvenu ekologiju HRN EN ISO/IEC 17025:2007, Opći zahtjevi za sposobljenost ispitnih i umjernih laboratorijskih (HAA);
- akreditirani sustav Službe za mikrobiologiju HRN EN ISO 15189:2012, Medicinski laboratorijski – Zahtjevi za kvalitetu i sposobljenost (HAA).

Prilikom uvođenja sustava maksimalno je korištena dokumentacija i iskustva iz Službe za zaštitu okoliša i zdravstvenu ekologiju, koja ima sadržan ISO 9001 u okviru norme akreditirane HRN IEC/ISO 17025.

Zbrinjavanje otpada

Organizirano je i provedeno zbrinjavanje je 64,04 tona raznovrsnog otpada (infektivni otpad, otpadni mulj, elektronički otpad, papir, staklo i dr.).

Stručna potpora izgradnji objekata za zaštitu i pohranu otpada

Pružana je stručna potpora izgradnji skladišta tehničkih plinova i reciklažnoga dvorišta.

Organizacija i nadgledanje osiguranja imovine i osoba

Sudjelovanje u pripremi dokumentacije za javno nadmetanje, koordiniranje primopredaje dužnosti zaštite zbog promjene poslovnoga partnera za uslugu zaštite imovine i osoba i redoviti nadzor zaštite.

Planiranje, nabava i distribucija zaštitnih sredstava

Proведен je dio nabave i distribucije zaštitne odjeće (1.196 odjevnih predmeta) i obuće (387 pari) za radnike Zavoda.

Revizija IV procjene opasnosti

Sredinom godine napravljena je Revizija IV procjene opasnosti temeljem koje se primjenjuju pravila zaštite na radu kojima se otklanjaju ili smanjuju na najmanju moguću mjeru opasnosti i štetnosti za zaposlenike na mjestima rada i u radnom okolišu.

Koordinacija u edukaciji iz područja zaštite i liječničkih pregleda

Organizirano je ospozobljavanje zaposlenika iz područja zaštite na radu i zaštite od požara (22 ospozobljavanja) i ospozobljavanje za rad s opasnim kemikalijama (40 ospozobljavanja); organizirani su liječnički pregledi za zaposlenike na poslovima s posebnim uvjetima rada.

Ispitivanje iz područja zaštite na radu i zaštite od požara

Organizacija i koordinacija ispitivanja strojeva i uređaja sa povećanim opasnostima, radnog okoliša, kao i sustava protupožarne zaštite (pregledano je 153 vatrogasnih aparata).

Prijava nastanaka šteta

Prijavljanje nastanka šteta na objektima i sredstvima Zavoda te po policama osiguranja zaposlenika Zavoda.

2.7. SLUŽBA LJUDSKE POTENCIJALE, PRAVNE I OPĆE POSLOVE

U Službi se izvode poslovi upravljanja ljudskim potencijalima, pravni poslovi, poslovi upravljanja dokumentima, informatički poslovi, poslovi upravljanja voznim parkom te poslovi tekućeg i investicijskog održavanja.

REZULTATI PROVEDENIH AKTIVNOSTI

Upravljanje ljudskim potencijalima

Započeta su 82 postupka zapošljavanja, a dovršena 42 postupka.

Sastavljeno je približno 800 primjera odluka o plaćama i 400 odluka o godišnjim odmorima.

Unijeti su podaci o zaposlenicima u Registar zaposlenika u javnom sektoru i u Centralni registar ljudskih resursa u Gradu Zagrebu.

Pravni poslovi

Izrađeno je 70 nacrta odluka iz nadležnosti ravnatelja.

Pripremljena je dokumentacija za prijedloge za obnovu ovlaštenja (poslovi deratizacije, dezinfekcije i dezinsekcije (DDD), službeni laboratoriji, praćenje emisija u zrak i dr.).

Izrađena je dokumentacija za ponudu za ugovaranje usluga s HZZO-om (ažuriranje ponudbenih tablica za primarnu zdravstvenu zaštitu i mikrobiologiju).

Pripremljeni su materijali za 12 sjednica Upravnoga vijeća.

Upućeno je 39 prijedloga za ovrhu.

Prijavljeno je 14 stečajnih potraživanja.

U predstečajnim nagodbama prijavljena su četiri potraživanja.

Izrađeno je više od 400 ugovora (ugovori o radu, ugovori o uslugama, sporazumi i dr.)

Upravljanje dokumentima

Otvoreno i evidentirano je 4.467 urudžbenih brojeva u Urudžbenom zapisniku.

Zaprimljeno je 22.592 ulaznih pismena. Otpremljeno je 259.791 izlazno pismo.

Informatički poslovi

Provedene su četiri nabave računalne opreme.

Nabavljen je, instalirano i konfiguirano 145 osobnih računala.

U Tablici 2.7.1. prikazani s informatički poslovi prema vrstama u 2013. godini:

Tablica 2.7.1. – Informatički poslovi prema vrstama

Vrsta	Opis	Broj usluga
Razvoj aplikacija	Web-aplikacije	6
Razvoj aplikacija	SharePoint-aplikacije	44
Razvoj aplikacija	.NET-aplikacije	3
Razvoj aplikacija	Aplikacija na poslužitelju baze podatka	3
Implementacija sustava	Implementacija projekata sustava za pohranu virtualnih strojeva, proširenje kapaciteta i nadogradnja središnje IT-infrastrukture za virtualizaciju	4
Administriranje sustava	Nadogradnje, migracije, konfiguracije poslovnih aplikacija u Zavodu	9
Dokumentiranje	Dokumenti za pokretanje novih ili dokumentiranje provedenih IT-projekata	4
Dokumentiranje	Dokumentacija za javna nadmetanja: održavanje postojećih poslovnih aplikacija i	12

Vrsta	Opis	Broj usluga
	IT-infrastrukture, nabava računalne opreme iz decentraliziranih sredstava i sredstava Zavoda, proširenje središnje IT-infrastrukture iz decentraliziranih sredstava, nabava uredskih alata, prijenos podataka i fiksna telefonija	
Administriranje sustava	Interventni zahvati na IT-infrastrukturi nakon ispada poslužiteljske infrastrukture uzrokovanih vanjskim utjecajima, kvarom opreme, zahtjevima korisnika ili pružatelja usluga	29
Administriranje sustava	Preventivni zahvati, redovni i planirani nakon ispada poslužiteljske infrastrukture	28
Administriranje sustava	Redovni zahvati na poslužiteljskoj infrastrukturi, administriranje poslužitelja, administriranje aplikacija i baza podataka	26
Administriranje sustava	Migracija imeničkoga servisa, poslužitelja e-pošte i aplikacijskoga poslužitelja za intranet aplikacije	6
Prezentacija aplikacija	Organizacija prezentacija aplikacija od strane potencijalnih partnera ili interno razvijenih aplikacija	13
Instalacija opreme	Distribucija novonabavljenih računala krajnjim korisnicima, konfiguracija nabavljene programske opreme krajnjim korisnicima	260
Administriranje sustava	Intervencije na mrežnoj infrastrukturi, konfiguracije mrežnih uređaja i opreme	67
Popravak opreme	Popravak računala, pisača, zaslona i ostalih perifernih uređaja	470
Korisnička podrška	Intervencije u vezi s dokumentima uredskih alata, instalacijama programskih rješenja, podešavanje računa e-pošte i klijentskih aplikacija	306
Korisnička podrška	Intervencije kod korisnika u vezi s komunikacijskim uređajima	69

Upravljanje voznim parkom

Vozni park Zavoda obuhvaća 39 vozila; njih 32 raspoređeno je po Službama. Pet vozila izdvojeno je za otpis. Dva nova službena vozila nabavljena su u prosincu 2013. godine.

Organizirano je produženje registracije i osiguranja automobilske odgovornosti te zamjena guma vozila i servisi.

Tekuće i investicijsko održavanje

Koordiniranje i nadgledanje izgradnje objekata i izvođenje radova:

- uređenje prostora za mamografiju;
- uređenje ambulante za ginekologiju;
- sanacija prostora prizemlja na adresi Remetinečki gaj 14;

- izgradnja postaje za tehničke plinove te premještanje skladišta za infektivni otpad i otpadne kemikalije;
- uređenje spojnoga hodnika između I. i II. druge zgrade;
- uređenje prostora Službe za epidemiologiju;
- uređenje prostora za izvođenje aktivnosti prevencije i liječenja ovisnosti, unapređenje i očuvanje mentalnoga zdravlja;
- protupožarno brtvljene požarnih zona III. zgrade, otklanjanje nedostataka, pribavljanje atestne i projektne dokumentacije;
- uređenje prostorija 302 i 302A u I. zgradi.

Koordiniranje pri izradi idejnog projekta i procjene investicije uređenja II. zgrade, ishođenju svih potrebnih suglasnosti, organizacija i izrada projekata za građevinsku dozvolu te koordiniranje pri izradi investicijske studije.

Sudjelovanje u izradi dokumentacije za javnu nabavu: servis rashladno-ventilacijske tehnike, servis i održavanje kotlovnice i dr.

Organiziranje preseljenja osnovnih sredstava Službe za mikrobiologiju iz ispostava u III. zgradu.

2.8. SLUŽBA ZA FINANCIJE

U Službi se izvode financijsko-računovodstveni i analitičko-planski poslovi te poslovi nabave za potrebe Zavoda. Služba trajno podnosi izvještaje ravnatelju, Upravnom vijeću, Gradu Zagrebu, Ministarstvu zdravlja, HZZO-u, HZJZ-u, kao i drugima po posebnim zahtjevima.

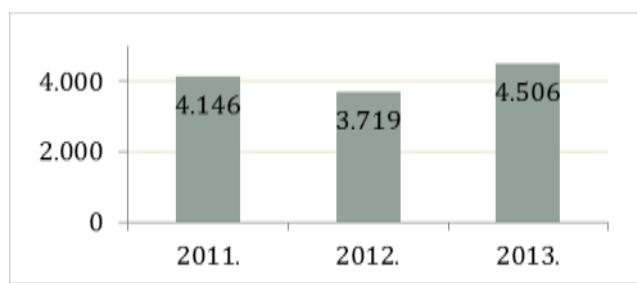
REZULTATI PROVEDENIH AKTIVNOSTI

Financijski poslovi

U 2013. godini provodili su se poslovi financijske realizacije te je ispostavljeno 26.565 izlaznih računa kupcima/korisnicima usluga na temelju zaprimljenih analitičkih izvještaja iz zdravstveno-stručnih Službi Zavoda.

U poslovima likvidature zaprimljeno je ukupno 4.506 ulaznih računa dobavljača. Grafikon 2.8.1. prikazuje kretanje broja ulaznih računa u prošle tri godine:

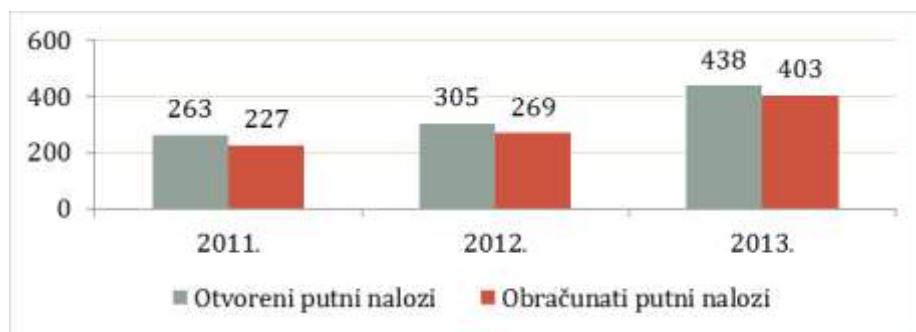
Grafikon 2.8.1. – Broj ulaznih računa u razdoblju od 2011. do 2013. godine

Provodila se provjera i plaćanje ulaznih računa.

Otvoreno je 438 naloga za službeno putovanje, a obračunato ih je 403. Grafikon 2.8.2. prikazuje broj otvorenih i obračunatih putnih naloga u protekle tri godine:

Grafikon 2.8.2. – Otvoreni i obračunati putni nalozi u razdoblju od 2011. do 2013. godine

Računovodstveni poslovi

Evidentirane su sve poslovne promjene, vođene analitičko-knjigovodstvene evidencije (osnovna sredstva i sitni inventar, zalihe materijala i rezervnih dijelova) koje su rezultirale stanjima u Glavnoj knjizi, a sve u skladu s Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Zakonom o fiskalnoj odgovornosti. Sastavljen je i Upravi te Upravnem vijeću predstavljen finansijski izvještaj za 2012. godinu.

Tijekom godine svakoga mjeseca pripremani su podaci i pravovremeno je proveden obračun i isplata primanja zaposlenika, sastavljeni su izvještaji o isplaćenim plaćama, doprinosima, porezima i prirezima; provodila se evidencija o zaduženjima zaposlenika i obustavama te izvještaji o osobnom dohotku.

Nabava

Zavod je kao javni naručitelj u smislu odredaba Zakona o javnoj nabavi tijekom 2013. godini ukupno proveo 122 postupaka javne nabave (Tablica 2.8.1.):

Tablica 2.8.1. – Postupci javne nabave

Vrsta postupka javne nabave	Broj postupaka
Otvoreni postupak male vrijednosti	50
Otvoreni postupak velike vrijednosti	4
Pregovarački postupak bez prethodne objave	7

<i>Vrsta postupka javne nabave</i>	<i>Broj postupaka</i>
Postupak sklapanja ugovora o uslugama iz Dodatka II. B. Zakona	3
Bagatelna nabava	45
Preneseno iz 2012. godine	7
Preneseno u 2014.	6
<i>Ukupno</i>	<i>122</i>

Na temelju provedenih postupaka nabave sklopljeno je ukupno 207 ugovora i 8 okvirnih sporazuma.

Podneseno je 20 ponuda Zavoda u postupcima javne nabave.

Pripremljena su tri rebalansa plana nabave za 2013. godinu i pripremljen je plan nabave za 2014. godinu.

Donesen je Pravilnik o provođenju postupaka tzv. bagatelne nabave.

Provodeno je izvještavanje Uprave za sustav javne nabave sukladno čl. 20., 21. i 181. Zakona o javnoj nabavi.

Sudjelovanje na pet žalbenih postupaka pred Državnom komisijom za kontrolu postupaka javne nabave (od ukupno osam žalbi).

Obrađeno oko 2.500 zahtjeva za narudžbu te je izdano 1.770 narudžbenica.

Praćena je realizacija ugovora za nabavu roba i usluga.

Skladišno poslovanje: izvodio se prihvatanje, pohrana i izdavanje roba u skladištu Zavoda.

Analitičko-planski poslovi

U suradnji s voditeljima Službi sastavljen je Izvještaj o poslovanju Zavoda u razdoblju od 1. 1. do 30. 6. 2013. godine.

Sukladno Zakonu o proračunu pripremljen je finansijski plan za 2014. godinu s izraženim prihodima i primicima iskazanim po vrstama te rashodima i izdacima prema proračunskim klasifikacijama

Praćena je realizacija finansijskoga plana, plana nabave i plana aktivnosti za 2013. godinu i o tome redovito izvještavana Uprava.

Provjeda provjera sustava finansijskog upravljanja i kontrola radi ispunjavanja Upitnika o fiskalnoj odgovornosti prema Zakonu o fiskalnoj odgovornosti i pratećoj Uredbi o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i Izvještaja o primjeni fiskalnih pravila.

Izvedene su i druge analize i proračuni za potrebe Zavoda i okoline.

Zbog nepostojanja integriranoga poslovnog informacijskog sustava (engl. Enterprise Resource Planning – ERP), otežano je stvaranje izvještajnoga sustava za potrebe Uprave (engl. Management Information System – MIS), te će se u sljedećem razdoblju posvetiti puna pažnja pokretanju i stvaranju prepostavki za funkciju kontrolinga.

2.9. URED RAVNATELJA

U Uredu ravnatelja objedinjuju se funkcije uprave, odvijaju se protokolarni i drugi poslovi prema potrebama Zavoda. Uz rukovođenje i predstavljanje Zavoda, također se obavlja komunikacija i koordinacija s Radničkim vijećem, Upravnim vijećem, sindikatima, Gradom Zagrebom, HZZO-om, HZJZ-om, Ministarstvo zdravlja i javnošću.

DODATAK 1. – PUBLIKACIJE

U 2013. godini objavljene su sljedeće publikacije:

1. Zdravlje za sve – Vodič za zdravlje
2. Zdravstveno-statistički ljetopis Grada Zagreba za 2012. godinu
3. Pregled stručnih i znanstvenih radova 2011. – 2012.
4. Web-časopis „Zdravlje za sve“, godina I., broj 2/2013.
5. Katalog usluga

DODATAK 2. – FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ